

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 42, П'ЯТНИЦЯ, 20 ЖОВТНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 42, FRIDAY, OCTOBER 20, 2023

\$2.00

Відбувся XII конгрес СФУЖО

Президія XII конгресу Світової федерації українських жіночих організацій. (Фото: СФУЖО)

ПЕРЕМИШЛЬ, Польща. – В Українському народному домі 14-17 жовтня відбувся XII конгрес Світової федерації українських жіночих організацій та урочисте відзначення 75-річчя СФУЖО. Після обговорення низки важливих питань ділової частини річних нарад було прийнято Заяву СФУЖО з нагоди 75-ої річниці.

У заяві йдеться, що 75-річчя СФУЖО є свідченням самовідданості багатьох поколінь українок, які мали високу мету – підтримати і утвердити гідність української жінки та гідність цілої української нації. Разом із великою мережею українських жіночих організацій, розсіяних

по всій діяспорі, перші чотири десятиліття праці СФУЖО були скеровані на боротьбу проти репресивного радянського режиму, який мав намір зламати Україну. Впродовж останніх трьох десятиліть СФУЖО була щаслива працювати з жінками з теперішньої незалежної та демократичної України.

„Проте велике зло спіткало Україну, яке тяжким тягарем лягає на наші душі. Коли ми збираємось у Перемишлі на наш конгрес, Україна вже дев'ять років перебуває у стані війни з Росією. Напавши на Україну у 2014

(Закінчення на стор. 11)

Пенні Пріцкер прибула до Києва

Пенні Пріцкер (справа) і Посол США в Україні Бріджит Брінк (Фото: Ambassador Bridget A. Brink/X)

КИЇВ. – Спеціальна представниця США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер 16 жовтня прибула з візитою до Києва, повідомила Посол США в Україні Бріджит Брінк.

Це перша візита П. Пріцкер в Україну з часу призначення на посаду у вересні.

П. Пріцкер уже зустрічалася із президентом України Володимиром Зеленським у Нью-Йорку.

Президент США Джо Байден 14 вересня оголосив про її призначення. На своїй посаді вона має працювати з урядом України, міжнародними

(Закінчення на стор. 11)

Опозиція може сформувати новий уряд в Польщі

Партія „Право і справедливість“ святкує перемогу

17 жовтня Державна виборча комісія Польщі щодо виборів до Сейму та Сенату Республіки Польща повідомила:

Голосування відбулося 15 жовтня 2023 року з 7:00 до 21:00.

Явка на виборах до Сейму склала 74.38 відс.

Явка на виборах до Сенату склала 74.31 відс.

Партія Ярослава Качинського „Право і справедливість“ (PiS) пере-

могла, але різниця між партією Я. Качинського та „Громадянською коаліцією“ экс-прем'єра Дональда Туска відносно невелика. Загалом опозиція має більшість. Місця в Сеймі розподілилися так: „Право і справедливість“ – 194 місця, „Громадянська коаліція“ – 157, Партія „Третій шлях“ – 65, „Лівиця“ – 26, „Конфедерація“ – 18. Оскільки PiS не здобула абсолют-

(Закінчення на стор. 15)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Триває обстріл України

17 жовтня ЗСУ ракетами АТАСМС вдарили по аеродромах Бердянська й Луганська, знищені дев'ять гелікоптерів, ППО і склад боєприпасів. Російські війська втрачають позиції на південь від Бахмута та відходять до траси Бахмут-Горлівка, а Сили оборони закріплюються в районі залізниці поблизу Кліщіївки.

На Лиманському напрямку ворог зменшив інтенсивність наступальних дій. Сили оборони за добу ліквідували там понад 160 окупантів та знищили 24 зразки озброєння і військової техніки.

Українські військові не допустили втрати позицій на Запоріжжі, а також продовжують ведення наступальної операції на Мелітопольському напрямку. 15 жовтня ворог продовжив операції з оточення Авдіївки, але не досяг успіхів та знизив темпи, проте найближчими

днями вони можуть активізувати спроби оточити Авдіївку.

На Київщині, Вінничині, Черкащині та Кіровоградщині були оголошені повітряні тривоги через загрозу застосування балістичного озброєння.

Окупанти завдали шість нанесли ракетних ударів по території міста Запоріжжя. Внаслідок влучання в житлову багатоповерхівку в центрі міста загинула людина, двоє осіб поранені.

17 жовтня російські війська вчинили дев'ять обстрілів прикордонних громад Сумської області.

16 жовтня армія РФ з тимчасово окупованого лівобережжя завдала кілька ударів по центру Херсона. Російські війська випустили 9 керованих авіобомб по чотирьох населених пунктах Бериславського району.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Стали прислужниками Росії

КИЇВ. – Служба безпеки повідомила про підозру 57 колаборантів, які вступили до створеного силами РФ „головного управління МВС РФ Херсонської області“ на лівобережній частині регіону. З'ясовано, що „підбір“ ворожих поплічників до лав окупаційного органу здійснювали кадрові співробітники ФСБ. Після отримання „посад“ колаборантам видали „посвідчення“ та формений одяг російського зразка, а також вогнепальну зброю. Це дозволяло їм вільно пересуватися по захопленій частині Херсонщини та проводити каральні заходи проти місцевих жителів. Під час таких „рейдів“ російські окупанти разом зі своїми поплічниками викрадали людей прямо з вулиці та вивозили їх у російські катівні. У застінках до людей застосовували жорстокі тортури, у тому числі катували струмом і протягом тривалого часу залишали без води. Оскільки викриті колаборанти перебувають на тимчасово окупованій частині регіону, тривають комплексні заходи для притягнення їх до відповідальності. (Радіо Свобода)

■ Шуфрича не випустили

КИЇВ. – Київський апеляційний суд залишив під вартою народного депутата Нестора Шуфрича, якого підозрюють у державній зраді. Захист просив скасувати його арешт. Заслухавши сторони, колегія суддів ухвалила залишити без змін ухвалений судом першої інстанції запобіжний захід щодо Н. Шуфрича у вигляді тримання під вартою. Шуфрич за даними Служби безпеки України вів антиукраїнську діяльність, виконуючи завдання свого російського куратора – колишнього секретаря РНБО Володимира Сівковича, який втік до РФ та нині є агентом російської ФСБ. Зокрема, слідство заявляє, що Н. Шуфрич вів підривною діяльністю в інформаційній сфері. Після вручення підозри та обшуків Шуфричгві обрали запобіжний захід – арешт без права внесення застави до 15 листопада включно. 20 вересня нардепи зняли Н. Шуфрича з посади очільника голови Комітету ВРУ з питань свободи слова. Він й надалі залишиться одним з трьох членів цього комітету. (УНІАН)

■ Новий український дрон

КИЇВ. – Міністерство оборони оголосило, на фронті успішно використовують український безпілотник „Великий Бандерик“. Цей дрон має кілька основних переваг, які роблять його втіленням передових ідей. „Великий Бандерик“ оснащено вісьмома потужними моторами, які забезпечують надійну роботу. Крім того, він здатен витримувати навантаження до 31.5 кг та готовий до виконання різноманітних завдань. Дрони відіграють важливу роль у веденні бойових дій, тому Україна запустила державну програму „Армія дронів“. На підтримку українського контрнаступу відправляють на фронт 1,700 безпілотників. Держава упродовж 2023 року закупить у сотні разів більше дронів, ніж минулого року. (УНІАН)

■ Народні депутати наймали хабарників

ОДЕСА. – В Одеському районному територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки викрили схему видачі „білих квитків“, яка допомагала депутатам та їхнім родичам уникнути мобілізації. Основними клієнтами були місцеві народні обранці та їхні найближчі родичі. За 12 тис. дол. „елітним ухильцям“ вигадували діагнози та готували відповідні документи щодо непридатності для військової служби. Це давало змогу безперешкодно знімати їх з військового обліку. 5 жовтня затримали посадовцю та співробітника центру під час одержання 12 тис. дол. за послугу від комерційного клієнта. Наразі правоохоронці встановлюють повне коло причетних до оборудки осіб. Затриманим загрожує до 10 років тюрми. За даними Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Південного регіону України, йдеться про інструктора управління одного з відділів Одеського центру, а також начальницю управління сільської ради. (УНІАН)

Протидія відмиванню доходів

КИЇВ. – Верховна Рада у другому читанні та в цілому ухвалила законопроект про внесення змін до Закону України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення“ щодо політично значущих осіб. За відповідний документ проголосувало 276 народних депутатів. Політично значущі особи – це фізичні особи, які є національними, іноземними публічними діячами та діячами, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях (PER –

politically exposed person).

Головна новація: замість трьох років після посади, топ-посадовці (PER) будуть фактично мати довічний статус PER. Але одночасно законопроектом посилюється відповідальність банків за необґрунтовану відмову користувачам фінансових послуг.

Документ відповідає стандартам AML/CFT та буде зарахована як виконання вимог МВФ. Також це останній крок для початку перемовин про членство України у ЄС.

Укрінформ

Війна за свободу Ізраїлю

Світлана Глаз

7 жовтня, о 6-й год. ранку, коли у євреїв був святий день субота, а ще день дарування Тори – святого єврейського писання, – і люди мирно відпочивали – хто дома, хто на молодіжних вечірках – терористична організація ХАМАС, яка має угруповання в секторі Газа, розпочала масове вторгнення на територію Ізраїлю. Цьому передувало ракетно-мінометний обстріл території південних поселень і міст єврейської держави. Лише в перші години запущено понад 2 тисячі ракет. Частина була збита протиповітряними засобами, але частина впала та пошкодила багатопверхові та приватні будинки в Ашкелоні, Ашдоді, Сдероті та інших містах. За тиждень війни, а Ізраїль офіційно оголосив в країні стан війни, вбито 1,500 людей, понад 3,000 були поранені, жителі кількох південних міст залишили свої житла і переселилися в готелі та до родичів у безпечні місця. Хоча таких місць на цій війні все менше і менше, адже ракети долітають і до Єрусалиму, і до центру країни, скажімо, Тель-Авіву.

Обстріл ракетами Ізраїлю для країни не було новим. А от пошкодження паркану, який мав захищати єврейську державу від сектора Газа, звичайним бульдозером та проникнення на територію понад 2,000 терористів, переодягнених у форму солдат Армії оборони Ізраїлю – це те, чого ще не було за всю історію державності, з 1948 року, хоча були війни, військові операції. Бойовикам за якусь

Смачні пряники для солдат. (Фото з соціальних мереж).

годину вдалося захопити шість єврейських населених пунктів. 150 осіб, в основному діти та люди похилого віку, були взяті в заручники та вивезені на територію сектора. Їхня доля поки що невідома. Решту жителів, хто не встиг залишити поселення, було просто вбито. Нещодавно в поселенні Кфар знайдені частини тіл, згвалтованих жінок, 40 дитячих тіл з відрубаними головами та кінцівками. Ізраїль має тепер свої Бучу, Маріуполь, Ірпінь. І почерк цих звірств знайомий. Є інформація, що нинішніх хамасівців навчали вагнерівці.

(Закінчення на стор. 15)

Авіаційний університет реорганізують

КИЇВ. – Національний авіаційний університет (НАУ) реорганізують, створивши два нові вищі навчальні заклади освіти – Київський авіаційний інститут і Українську льотну академію в Кропивницькому. Як повідомив Віце-прем'єр, міністер цифрової трансформації Михайло Федоров, уряд ухвалив 16 жовтня відповідну постанову. За його словами, університет не показав ефективності, хоча мав стати центром розвитку авіапілотування та розробки безпілотників України. Тому, з огляду на те, що держава не побачила від НАУ розробки „жодного дрона“ від початку російського втор-

гнення, а також, враховуючи регулярні скарги студентів на адресу керівництва університету та „земельні скандали“ щодо відчуження його територій, заклад вирішили ліквідувати.

За інформацією М. Федорова, Льотна академія має цехи з виробництва безпілотників, які можуть працювати на обороноздатність. Реорганізація не змінить умов праці або рівня платні викладачів, а студенти надалі здобуватимуть знання в Київському авіаційному інституті та Українській державній льотній академії.

УНІАН

Оголошено в розшук

КИЇВ. – Національне антикорупційне бюро України оголосило в розшук народного депутата Ярослава Дубневича, підозрюваного в організації заволодіння майном держави (природним газом) на суму понад 2.1 млрд грн та легалізації незаконно отриманого прибутку.

Досудовим розслідуванням встановлено, що протягом 2013-2017 років народний депутат, залучивши п'ять інших осіб, організував заволодіння природним газом підконтрольними йому службовими особами Новояворівської та Новороздольської ТЕЦ, які знаходяться у Львівській області, на 2155 млн грн.

Укрінформ

НАБУ
РОЗШУКУЄ
ДУБНЕВИЧА
ЯРОСЛАВА
ВАСИЛЬОВИЧА

ПІДОЗРЮЄТЬСЯ У ВЧИНЕННІ ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ Ч. 3 СТ. 27 Ч. 5 СТ. 191, Ч. 3 СТ. 27 Ч. 3 СТ. 209 КК УКРАЇНИ

Оголошення про розшук Ярослава Дубневича.

Відкритий лист до письменників в Україні

Аскольд С. Лозинський

Від 1997 року Фондація Українського вільного університету щорічно проводить конкурс літературної та наукової творчості зі фінансовими нагородами. Зауважили один засадничий напрям – майже всі публікації, подані на конкурс, походять з України. Причиною того може бути припис, що публікація мусить бути українською або англійською мовою, а якщо англійською, то тематика має бути про Україну.

Можливо, що письменникам поза Україною не залежить від наших премій, бо ці премії скромні, але також дуже мало в діяспорі українців користуються українською мовою, тим більше письмово, і на велике диво це явище поволі стосується нової хвилі. Інколи смішно на нарадах наших установ слухати як імігранти настирливо намагаються говорити по "англійськи, щоби не думали, що ми якісь інакші" як сміявся з них Гриць Зозуля (Едвард Козак), особа, мабуть, мало відома для читачів цього листа.

Цей лист не до діяспори, хоча треба також її згадати, бо для діяспори треба не одного листа, а цілі книжки та конференції. У Нью-Йорку та Нью-Джерзі, де я живу, найбільше люблю еспанськомовних, бо вони розмовляють дуже часто рідною мовою. Фактично, мало я маю друзів українських серед діяспори, бо від мене тікають ровесники і молодші. Знають, що з українцями я розмовляю виключно українською мовою. До речі, багато українців у діяспорі не знають, що комп'ютерні тексти можна набирати в кирилиці, і тому переписки електронною поштою відбуваються майже виключно англійською мовою.

Сьогоднішня тема – це користування московсько-мовними цитатами в українських виданнях. Хтось дуже учений з України пояснював мені, що в Україні є практика подавати цитати в оригінальній мові. Тобто, коли судові рішення, декрети чи навіть листування були по-московському, то їх так треба подавати. Цікавим є, що не знаходжу цього припису стосовно інших мов, а також такого рабського підходу не знаходжу у жодній іншій літературі. Ось минулого року договорились до того, що одна праця, яка навіть здобула нагороду, цитувала весь час „Mein Kampf“ у московській мові, і мені сказали, що це мова оригіналу.

Читач, який не знає по-московському, втрачає велику частину книжки, якої він не розуміє. Це – велика прогалина, зокрема коли стосується наукових видань. Головна ціль видання – дійти до найширшого кола читачів. В українському перекладі вигідно почуватиметься той, хто знає українську і

московську, а не той, хто знає українську та інші мови, крім московської. Де тут логіка?!

Користування московськими цитатами – це наслідок рабської психології та спадщина "совка." До цих "совків" належать дуже поважні та освічені особи. Не одному професорові в Україні я вказував на цю недугу. Найбільш примітивну відповідь я чув від колишнього посла України у Канаді, який аргументував, що на фронті воюють російськомовні також.

В'ячеслав Липинський, поляк з походження, аргументував, що всі, які живуть на Україні, є українцями, не зважаючи на етнічне походження. У цьому він мав рацію. Дякувати Богу, що всі його думки не популяризувались, бо він також мав ідею українського диктатора, монарха чи гетьмана. Московськомовне явище в Україні дуже різко змінюється зокрема за час нового вторгнення 20 місяців тому. Ця зміна стає очевидно зокрема серед звичайного населення. Чомусь найбільш впертим у цьому є український світ науки та літератури.

Тут треба більше сказати про нашу рабську психологію зокрема історично нашої інтелігенції. Про це писали наші визначні батьки-засновники української нації як державної, Микола Міхновський та інші. Українське село затримало не тільки мову, але також і нашу гідність.

Останні іронічно-смішні події щодо Дивізії "Галичина" у США та значно більше у Канаді є прикладом рабської психології. Москалі, євреї, українські зрадники – це вороги, але громадський провід у Канаді та українські науковці показали себе у кращому випадку рабами, а у гіршому – зрадниками. Більшість промовчала, щоби не опонувати євреям. Де була Українсько-єврейська зустріч? Де СКУ і КУК? В український професор з Оттави виявився на боці дезінформаторів. Він або зовсім дилетант, або на службі у когось. Канадський інститут українських студій слід перестати фінансувати, бо цей інститут давно став компрометацією. Найгіднішим істориком виявився русин з Торонто, який вдало оборонив гідність нації, якій він симпатизує.

Мій висновок: користуватися мовою ворога, бо мовляв, це так в оригінальному тексті – це наслідок рабської психози, а тим більше обмеження кола тих, хто буде читати чи слухати. Ігнорувати історичну правду або годитися з неправдою для того, щоб комусь сподобатися або не втратити фальшивих друзів – це тяжкий гріх. І не без наслідків, бо раба і його слабкість пізнає ворог, і цей брак національної гідності стає поживою для тих, котрі нас хочуть "стерти з лиця землі".

Нью-Йорк

Росія перестає бути наддержавою

Алекс Гордон

24 лютого 2022 року президент Російської федерації Володимир Путін оголосив про початок „спеціальної військової операції“ і назвав її цілями „демлітаризацію“ і „денацифікацію“ України, а також захист мирного населення Донбасу від „геноциду з боку київської влади“. Після закінчення півтора року жодної з цілей цієї війни не було досягнуто.

Демлітаризація. В Україні накопичилося у багато разів більше зброї, ніж було до вторгнення російської армії, причому ця зброя набагато якісніша, ніж та, яка була в Україні до початку війни. Армія України стала однією з найбільш боєздатних армій у Європі з точки зору її досвіду і професіоналізму. Перелякані агресією Росії в Україні, Фінляндія і Швеція, які багато років дотримувалися нейтралітету, приєдналися до НАТО. У результаті приєднання Фінляндії до Північно-атлантичного альянсу, кордон між Росією і НАТО збільшився вдвічі. Російсько-фінський кордон проходить у лісистій і малонаселеній місцевості, що простягається від Мурманська до Санкт-Петербурга. У стратегічному відношенні для Росії головну ролью,

як і раніше, відіграє узбережжя в районі Мурманська, де вона тримає сили для нанесення ядерного удару. Обороняти важливий „ядерний“ Мурманськ, сильно ослаблений у військовому плані через переведення частини військ в Україну, стане набагато важче після експансії НАТО в область російсько-фінського кордону. Війна в Україні не зміцнила безпеку Російської федерації, а, навпаки, створила їй нову значну загрозу з північного заходу. Режим Путіна, який розв'язав війну в Україні з метою не допустити її вступу до НАТО, наблизив НАТО до своїх кордонів і погіршив своє стратегічне становище. „Демлітаризація“ провалилася. Навпаки, була досягнута супер-мілітаризація.

Денацифікація. Під „денацифікацією“ Кремль мав на увазі повалення українського уряду і заміну його проросійським маріонетковим режимом, який би скасував закони, ухвалені парламентом незалежної України. „Денацифікація“ означала перетворення України на васала і сателіта Росії часів СРСР. Цієї мети також не було досягнуто. Навпаки, через війну українська нація посилено кристалізується і відчуває більшу ворожнечу до

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Проти Московського патріархату

КИЇВ. – У Верховній Раді є 240 голосів для підтримки законопроєкту про заборону діяльності Московського патріархату. Про це в Івано-Франківську під час форуму „Via Carpatia“ повідомила народний депутат України Оксана Савчук. Наявність у Верховній Раді України голосів для підтримки законопроєкту підтвердив також народний депутат України, голова Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Верховної Ради України Микита Потураєв, який сказав, що досі у ВР не проголосували такий законопроєкт через те, що у парламенті є люди, які перебувають під впливом Московського патріархату. Водночас Президент України Володимир Зеленський „двічі твердо ставив питання про те, що це треба вносити в залу Верховної Ради і голосувати“. У Івано-Франківську 13-15 жовтня відбувся Міжнародний форум „Via Carpatia“. Під час форуму показали документальний фільм Миколи Княжицького „Церква без Христа“. Відбулася дискусія „Значення церкви в деколонізації України“, учасники якої зауважували, що діяльність Російської православної церкви в Україні має бути заборонена. (Укрінформ)

■ Пошкодила пам'ятник Бандері

ЛьВІВ. – Умовний термін покарання отримала Вікторія Бибель, яка замовила наругу над пам'ятником провідникові ОУН Степану Бандері. Відповідне рішення ухвалив Галицький районний суд Львова. У січні 2021 року жінка запропонувала своєму знайомому облили червоною фарбою пам'ятник Бандері. До скоєння злочину він залучив ще одного спільника. Зловмисниця заплатила хлопцям 2 тис. грн. На початку лютого вони осквернили монумент. Знайомий жінки на той час був контрактником ЗСУ, курсантом. Він та його товариш вже засуджені за скоєння цього злочину до умовних термінів покарання. У ході судового розгляду жінка, яка замовила злочин, визнала свою вину, відшкодувала завдану шкоду. Обвинувачена є уродженкою села Звенигород Тернопільської області. Навчалась в університеті „Львівська політехніка“, де здобула ступінь „бакалавр“ за напрямом „комп'ютерна інженерія“. Суд визнав її винною у нарузі над пам'ятником та призначив п'ять років ув'язнення, звільнивши від відбування покарання з дворічним іспитовим терміном. На вирок може бути подана апеляція. Призначаючи покарання, суд врахував, що жінка разом з родичами постійно доглядає за своїм батьком-військовим, пораненим під час повномасштабного вторгнення. (УНІАН)

■ Викрито навідників російської ракети

КИЇВ. – Служба безпеки України встановила особи двох зрадників, які скоригували російський ракетний удар у селі Гроза на Харківщині 5 жовтня. Зловмисниками виявились двоє місцевих жителів – 30-річний Володимир Мамон та його молодший брат 23-річний Дмитро Мамон, які під час окупації регіону перейшли на бік загарбників. За вказівками російських окупантів вони дистанційно розпочали формувати власну мережу інформаторів на підконтрольній Україні території, залучали до підривної діяльності своїх родичів, сусідів та знайомих з деокупованих міст та селищ Харківщини. Під виглядом дружніх розмов та листувань у месенджері зрадники випитували у людей відомості про дислокацію Сил оборони та масові заходи на території регіону. Від початку жовтня обидва почали збирати інформацію про перепоховання загиблого українського захисника Андрія Козира у селі Гроза. Дізнавшись точну адресу та час проведення мирного заходу, В. Мамон передав ці дані російським окупантам для здійснення прицільного удару по українському селу із застосуванням оперативно-тактичного ракетного комплексу „Іскандер М“, внаслідок якого загинули 59 мирних жителів. Обидва зловмисники переховуються на території РФ. (УНІАН)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Обмежена візита Байдена

ВАШІНГТОН. – Намагання Президента Джо Байдена знизити напругу в зростаючій війні між Ізраїлем та бойовиками ХАМАСу натрапили на невдачі ще заки він відлетів 17 жовтня на Близький Схід. Білий Дім підтвердив, що президент відвідає лише Ізраїль після того як Йорданія відкликала заплановану вершинну зустріч з арабськими провідниками через смертельний вибух у шпиталі в Гази. Зустріч в Амані була відкликана після того, як палестинський провідник Махмуд Абас відкликав свою участь на знак протесту проти цього вибуху, в чому Міністерство охорони здоров'я Гази звинувачує Ізраїль. Під час свого лету до Ізраїля Джо Байден заявив, висловлюючи своє „обурення і глибокий смуток“ щодо вибуху. Президент сказав, що він розмовляв про цю подію з йорданським королем Абдулахом II та ізраїльським Прем'єр-міністром Беньяміном Нетаньягу, і що він „наказав моїй команді з національної безпеки далі збирати інформації про що точно сталося“. Це означає, що він не зустрінеться ні з йорданським королем, ні з Президентом Єгипту Абдель Фатах ель-Сісі. До Гази не доставляють їжу, воду й паливо від 7 жовтня, коли ХАМАС провів brutальний напад, в якому загинули понад 1,400 ізраїльтян. Координатор для стратегічної комунікації при Раді національної безпеки США Джон Кірбі сказав, що Джо Байден тиснутиме на Ізраїль, щоб забезпечити гуманітарну допомогу для мешканців Гази. Він додав, що слова президента не будуть „загрозливим чи яким-небудь чином ворожими“. Відплатні атаки Ізраїля на Газу вбили принаймні 2,700 осіб і поранили понад 9,700, а ще 1,200 осіб – живі чи мертві – знаходяться під руїнами. Понад 1 млн палестинців – половина населення Гази – покинули свої житла. Згідно з ООН, 60 відс. з них знаходяться на території довжиною вісім миль на південь від евакуаційної зони. („Associated Press“)

■ Спільний пакет допомоги Україні та Ізраїлю

ВАШІНГТОН. – Білий Дім застановляється над можливістю запропонувати для схвалення Конгресу спільний пакет допомоги Україні та Ізраїлю на суму до 100 млрд дол. Помічники Президента Джо Байдена піднесли цю альтернативу у розмовах зі штабами конгресменів. Про це розповіли 17 жовтня достовірні джерела, говорячи за умови анонімності. Законопроект також включав би поважні фонди на підсилення контролю над нелегальними імігрантами на південному кордоні країни і, можливо, фонди для Тайваню, щоб запобігти агресії Китаю. Цей пакет допомоги був би на цілий фінансовий рік. Досі Конгрес схвалив тимчасовий бюджет на 45 днів, який не включав запроповану президентом допомогу Україні на суму 20.4 млрд дол. Газета „Блумберг Нюз“ написала 17 жовтня, що не було уточнено, як та запропонована сума 100 млрд дол. має бути розподілена між Україною та Ізраїлем. Білий Дім відмовився від коментарів. („The Washington Post“)

■ Північна Корея допомагає Росії

ВАШІНГТОН. – Північна Корея передала Росії понад 1,000 контейнерів із військовим обладнанням та боєприпасами. Про це заявив журналістам 13 жовтня Координатор для стратегічної комунікації при Раді національної безпеки США Джон Кірбі. Білий Дім оприлюднив серію супутникових знімків, які свідчать про передачу військових вантажів із Північної Кореї на борт корабля під російським прапором. Це відбулося між 7 вересня та 1 жовтня. „Ми засуджуємо КНДР за передачу Росії цього військового обладнання, яке буде використане для нападів на українські міста, вбивств українських цивільних і подальше ведення нелегітимної війни Росії“, – сказав Дж. Кірбі. За його словами, розширення партнерства між Пхеньяном та Москвою загрожує регіональній стабільності та глобальному режиму нерозповсюдження ядерної зброї. „Ми не дозволимо КНДР таємно допомагати військовій машині Росії. І світ повинен знати про підтримку, яку Росія знову може надати КНДР у відповідь“, – додав речник. Диктатор Північної Кореї Кім Чен Ин у вересні пообіцяв „повну та беззастережну підтримку“ Росії. Також він висловив впевненість у тому, що Росія переможе у війні і назвав її „священною боротьбою“. (Радіо Свобода)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Для підлітків під час війни

Триває розмова „Віртуальний друг“.

Ольга Нижник

КИЇВ. – Міжнародний фонд Івана Франка презентував оновлену версію мультимедійного чат-бота в Телеграмі „Віртуальний друг“, який покликаний допомогти підліткам адаптуватися до сучасних викликів і війни зокрема.

Особливість оновленого чат-бота „Віртуальний друг“ – це можливість отримати відповіді на актуальні питання, спричинені російською військовою агресією: „Мені страшно“, „Я втомилась від війни“, „Як пережити повітряну тривогу?“, „Ми біженці. Сумую за домом“ та „Як вижити в окупації?“. Телеведуча Ганна Гомонай, втілюючи образ Лесі Українки та використовуючи її життєпис і творчу спадщину, дає поради, як діяти у цих екстремальних ситуаціях. Нові відеоблоги з Лесею Українкою вдало доповнили поради Івана Франка, котрими вже скористалися понад 8,000

підлітків. Організатори зазначають, що це була вдала спроба іновативного поєднання української культурної спадщини, психологічної підтримки і новітніх технологій.

Міжнародний фонд Івана Франка організував панельну дискусію на тему „Психологічна підтримка підлітків у час війни“. Народний депутат України Михайло Цимбалюк, директорка департаменту Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Алла Тарасюк, психологи Ольга Хмелева-Токарева з Інституту післядипломної освіти Університету ім. Бориса Грінченка та Катерина Сарданова із психологічної служби Київського національного університету ім. Тараса Шевченка відзначили необхідність психологічної підтримки українців, поділилися статистичними даними і реальною ситуацією в Україні та закла-

(Закінчення на стор. 10)

Печі для захисників

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Учні та викладачі професійно-технічного коледжу ім. Миколи Федоровського з настанням осені активно здійснюють проєкт „Зігрий захисника“. Вони виготовляють печі із використаних газових балонів та зламаних водонагрівачів. З допомогою цих нехитрих пристроїв можна зігрітись, висушити одяг, підігріти або й приготувати їжу.

Координатор проєкту „Зігрий захисника“ Олександр Кришко розповів: „Основна мета таких пічок – обігрів приміщень, бліндажів, де живуть військові. Є інші пічки такі ж самі з балонів, якщо вертикально поставити і буде плоска поверхня, то вони більше вже для приготування та розігріву їжі. Є ще турбопічки з квадратної труби вертикальні – то суто для приготування їжі, вони не передбачають обігрів приміщень“. Волонтери закликають людей долучатися до допомоги армії і приносити непотрібний металобрухт на переробку.

До виробництва в училищі залучили учнів усіх курсів. Працюють вони під наставництвом досвідчених викладачів. У багатьох із волонтерів рідні на фронті. „Тож від думки, що робиш для них користь, і самому тепліше“, – каже учень Ростислав Богданов. Із самого початку повномасштабної

Ростислав Богданов. (Фото: Лілія Кочерга)

війни брат і дядько Ростислава – в ЗСУ.

Майстер виробничого навчання Віктор Масляний зазначає, що учнів не доводиться примушувати до роботи, вони зацікавлені, переживають за Україну, за майбутнє, тому охоче беруться до роботи. У багатьох учнів батьки та родичі – у війську.

Директорка коледжу Оксана Яценко каже: „У нинішній війні уже загинуло майже три десятки випускників, викладачів та учнів навчального закладу“.

Визначено переможців конкурсу ім. Леся Мартовича

Олександр Вівчарик

ЛЬВІВ. – 30 вересня в Будинку офіцерів відбулося нагородження переможців та відзначення учасників VII Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Леся Мартовича „Війна в Україні і шлях до перемоги“. Його метою було вшанування письменника

Леся Мартовича та підтримка українського літературного процесу під час війни України з рашистами. У конкурсі взяли участь 375 майстрів слова з усієї України, зокрема і воїни ЗСУ.

Окрім поетичних творів, пісень, публіцистики,

(Закінчення на стор. 10)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ**Авкціон на підтримку ЗСУ**

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У місті відбувся великий благодійний авкціон, на якому зібрали понад 1.5 млн грн на підтримку ЗСУ. Серед лотів, які були продані, є борщівська вишиванка з унікальної старовинної колекції Віри Матковської. Вишиванка з цього краю, яка має мистецьку та історичну цінність занесена до Національного переліку нематеріальної культурної спадщини України. Картину Заслуженого художника України Олега Шупляка „Очі війни“ купили за 150 тис. грн. Київська майстриня Юлія Коваль розмалувала на авкціон військову гільзу. Школярі, юні біженці та діти загиблих військових своїми руками зробили макет

Під час благодійного авкціону.

У громаді пишуться захисником Андрієм Терендою.

літака „Мрія“. Герой України Ігор Дикун передав пам'ятну монету розвідувального батальйону.

Указом Президента України Володимира Зеленського за мужність і самовідданість старшого лейтенанта Андрія Теренду з Підволочиської громади нагороджено відзнакою „За військову службу Україні“. Він брав участь в АТО, а з початком повномасштабного вторгнення боронить Україну в артилерійській бригаді. Також воїн нагороджено медалею „Захисник Слов'янська“, почесним нагрудним знаком Головнокомандувача ЗСУ „Срібний хрест“. У громаді пишуться своїм земляком, дякують йому за відвагу, а батькам – за виховання сина.

АМЕРИКА | СВІТ**■ Пентагон монтує допомогу Україні**

ВАШІНГТОН. – В той час, як затор в Конгресі відволікає допомогу Україні, Пентагон створив проект, який майструє протиповітряну зброю для України, використовуючи цілий ряд частин з цілого світу. Високопосадовець Департаменту оборони США, говорячи за умови анонімності, сказав 12 жовтня, що США зуміли імпровізувати й збудувати ракетні установки, використовуючи частини, надані союзниками й партнерами. Ця зброя передається тепер, поки не почнуться зимові морози. Пентагон ще може використати 5.4 млрд дол., які може вживати для надання зброї Україні зі свого складу. Секретар оборони Ллойд Остін був у Брюсселі 12 жовтня на зустрічі міністрів оборони НАТО. Темою розмов була допомога Києву. Новий голова Об'єднаних шэфів штабу генерал ВПС Чарлз Кю Браун сказав репортерам, що додаткові зобов'язання зброї та розмови зі союзниками переконали його, що „ми ставимо Україну в добре становище“ напередодні зимових боїв. („Associated Press“)

■ Нове бюро в Департаменті освіти Нью-Джерсі

ТРЕНТОН. – Губернатор Фил Мирфі з дружиною Темі та стейтовим Департаментом освіти оголосили 26 вересня про створення Бюро освіти про зміну клімату при Департаменті освіти. Це – перше таке бюро у США, яке має „поширювати літературу про клімат та знання про довкілля серед студентів і вихователів у стейті та готувати студентів для майбутніх праць, створених зеленою економікою“. Буде створена нова посада старшого радника з освіти щодо зміни клімату і будуть навчальні стандарти для учнів. Нова програма коштуватиме 10 млн дол. на наступні два фінансові роки. („The Washington Times“)

■ Підтримка України є в інтересах США

ГЕМДЕМ, Коннектикат. – Відомий Інститут опитувань при Квініпіак університеті оприлюднив 17 жовтня результати своїх опитувань американських виборців. Майже дві третини (65 відс.) сказали, що підтримка України в її боротьбі з Росією є в національних інтересах США; 28 відс. не думають так, а 7 відс. не були певні. На питання, чи США роблять досить, щоб допомогти Україні в цій війні, 36 відс. відповіли що так, 37 відс. вважають, що США роблять забагато, 20 відс. сказали що замало, а 7 відс. не знали. Після вторгнення Росії в Україну США досі схвалили 113 млрд дол. військової допомоги. („The Hill“)

■ Вперше в історії США усунено спікера

ВАШІНГТОН. – Спікер Палати Представників республіканець Кевин МекКарті з Каліфорнії був усунений з посади 3 жовтня. Це вперше в історії країни, що спікера нижчої палати Конгресу усунено з посади голосуванням. Бунт проти К. МекКарті провели восьмеро крайньоправих республіканців за його компроміс з Президентом Джо Байденом у схваленні державного бюджету. Вислід голосування був 216-210. За усунення К. МекКарті проголосували ці вісім республіканців і всі 208 демократів. За підтримку спікера проголосували всі інші республіканці. („Los Angeles Times“)

■ Саботаж підводного кабеля зв'язку

СТОКГОЛЬМ. – Міністер цивільної оборони Швеції Карл Оскар Боглін сказав 17 жовтня, що уряд ще розглядає можливий саботаж вже другого підводного кабеля телекомунікації на дні Балтійського моря. Тижнем раніше Фінляндія та Естонія висловились, що зриви газового нафтопроводу й телекомунікаційного кабеля правдоподібно були спричинені саботажем. Це викликало турботу про безпеку критичної інфраструктури Європи. Кабель знаходиться в територіальних водах Естонії. Естонські урядовці сказали, що незрозуміло, чи зрив кабеля до Швеції був пов'язаний з першим випадком з нафтопроводом і кабелем, який пов'язує країну з Фінляндією. Фінляндське Національне бюро розслідувань сказало, що воно розслідує перебування кількох кораблів в околиці під час того інциденту: один з кораблів має російського власника, а другий – китайського. („The Wall Street Journal“)

Виступає хор „Мажоринка“ дитячої музичної школи міста Новоукраїнка. (Фото: Суспільне Кропивницький)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У храмі Успіння Пресвятої Богородиці Православної церкви України відбулось XIII обласне свято духовного співу „Молюсь за тебе, Україно“. Участь у святі взяли 14 хороших колективів з 11 громад Кіровоградської області.

Це свято 15 років тому започаткувала тодішня очільниця Обласного будинку народної творчості Валентина Пращур. Свято тривало щороку восени, за винятком минулого року повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

На святі відбулись виставка декоративно-ужит-

кового та образотворчого мистецтва, виставка-продаж виробів місцевих майстрів народного мистецтва та виставка робіт художників та фотографів, організовані Центром народної творчості та Обласним музеєм мистецтв. Громадська організація „Сім'ї на захист воїнів“ розмістила перед храмом на стендах портрети 80 військових, які перебувають у полоні або вважаються зниклими безвісті, та фотографії загиблих захисників.

Учасники та гості вшанували пам'ять загиблих у російсько-українській війні хвилиною мовчання, запалили свічки перед іконою Святителя Миколая Чудотворця. Наприкінці свята його учасники разом виконали твір „Молитва за Україну“.

Мадонна підтримує Україну

ЛОНДОН. – Американська співачка Мадонна, яка розпочала світовий тур у Лондоні, винесла на сцену український прапор і разом із балетом була в капелюхах від українського дизайнера Руслана

Багінського. Мадонна назвала вторгнення російських загарбників в Україну безглуздом і заснованому на жадібності.

Українформ

Жадоба наживи – гальмо в Україні

У соціальних мережах знову з'явився фільм Юрія Некрасова „Хазяїн“ за п'єсою клясика української драматургії Івана Карпенка-Карого „Сто тисяч“, у якій розкриваються жадоба наживи та споживачий спосіб життя. Вистава за цим твором свого часу мала успіх у багатьох театрах України. Тепер фільм і п'єса привертають увагу саме через виявлення численних випадків наживи у середовищі урядовців, депутатів, суддів, військових. Пригадаймо недавні затримання відомих олігархів, яким не вдалося втекти з України.

Українська система олігархату була створена в часи президентства Леоніда Кучма через неправильну приватизацію. У 2000 році Верховна Рада прийняла закон щодо приватизації державного майна, яке просто роздали „своїм людям“. Це те, що відрізняє Україну від Польщі. Польща пішла нормальним шляхом – чесні прозорі конкурси. В результаті в них нема олігархів. В Україні ж олігархи досі наживаються на державі, підтримкою якої скористалися Рінат Ахметов і Вадим Новинський, Ігор Коломойський та Генадій Боголюбов, Віктор Пінчук та інші. Більшості з них властива жадоба до наживи – одна з найпідступніших пасток. Її спокусливою приманкою слугує не те реальне, що в нас є, а те уявне, що ми хотіли б мати. Це жага того, чого в нас немає, але дуже хочеться, щоб було. Жага, яка затьмарює радість від того, що ми маємо.

Саме на цій властивості людської природи будується сучасний ринок в Україні. Старші віком пам'ятають часи, коли, купивши що-небудь, цим користувалися доти, доки не зноситься або не ламається. Потім ремонтували, лагодили й знову користувалися. І тільки коли виріб уже не підлягав ремонту, його розбирали на запасні частини та латки.

Звісно, таке ставлення було породжене нестатками соціалізму, апологети якого лякали людей в Україні жахами капіталізму.

Але жадоба наживи, прагнення набувати, гонитва за вигодою у найбільш можливому обсязі не мають нічого спільного з капіталізмом. Таке прагнення притаманне людям будь-якого стану, всіх часів і всіх народів та виникає скрізь, де для цього була і є будьяка можливість.

Нестримна пожадливість жодною мірою не властива капіталістові, якому притаманне прагнення прибутку. Однак у рамках постійно діючого раціонально організованого підприємства він прагне безперервно відтворювати капітал, мати прибуток – тобто вимагає рентабельності. Таким він має бути. У рамках капіталістичної системи підприємство, не орієнтоване на рентабельність, неминуче приречене на занепад.

Водночас у капіталістичному суспільстві існують практики громадської контролю і етикет відповідальності, яка виходить за межі переконань і намірів та бере до уваги наслідки дії або бездіяльності. Люди повинні протистояти злу з силою, інакше вони нестинуть відповідальність за вихід зла з-під контролю.

Україна усе ще перебуває на шляху між уявним „будівництвом комунізму“ і впровадженням світового досвіду економіки, тобто капіталізму. Україна є типовим прикладом того, що деякі вчені-соціологи описують як „порядок обмеженого доступу“, в якому правлячий клас штучно обмежує політичну та економічну конкуренцію для накопичення багатства і свого захисту. Протягом багатьох років це обмежувало можливості для реформування поліції, служби безпеки, прокуратури та судових органів.

Зусилля західних організацій просувати верховенство права та антикорупційні ініціативи завдяки зміцненню регуляторних органів, судової реформи та створення нових слідчих та прокурорських органів, а також вимоги до безпрецедентного рівня прозорості активів у власності посадових осіб поки що дали дуже скромні результати.

Визнаючи важливість відповідальності за корупційні злочини високого рівня у зусиллях просувати верховенство права, міжнародні партнери України зробили особливий наголос на створенні нових антикорупційних органів, включно з Національним антикорупційним бюро України, Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою та Вищим антикорупційним судом. Але ці органи постраждали через відсутність судової системи, яка б належним чином функціонувала.

Україні треба враховувати позитивний та негативний досвід інших країн, які пройшли шлях трансформації протягом останніх двох десятиліть. Якщо українці прагнуть жити, як люди у багатих країнах, вони мають активно підтримувати тих реформаторів, які розуміють механізми дій та наслідки успішних заходів інших держав, і які проведуть Україну тим самим шляхом реформ.

ПОСТАТІ

Священик замерз з малими дітьми

Вітраж з зображенням о. Івана Кипріяна з дітьми у селищі Козова.

Марта Осадца

В Україні не забули мученика о. Івана Кипріяна. Він народився 27 жовтня 1856 року в Сокалі, в аристократичній родині. Батько – Францішек Кипріян, мати – Марія з роду Шамборських. У 1879-1883 роках, після одержання середньої освіти, отримав духовну освіту в Перемиській семінарії. Навчався в музичних школах. У Львові здобув звання диригента. Отримав священичі свячення у 1883 році і до кінця своїх днів зберіг вірність материнській Церкві.

У 1904-1914 роках служив священиком, був диригентом церковно-світських хорів, автором духовної музики, записував народні пісні.

У Немирові очолив „Просвіту“, балотувався до Віденського парламенту. У шлюбі з Марією Геншель мав 11 дітей.

Під час Першої світової війни вступив до рядів УСС. Росіяни розстріляли його сина Віктора. У 1920 році священик потрапив у полон до московських окупантів, котрі на той час уже захопили східню Україну. І саме з 1920 року о. І. Кипріян розпочав свій тернистий шлях московськими катівнями і таборами, який тривав чотири роки. Для священика це був період самопожертви й мучеництва задля Бога й людей-невільників, котрі перебували разом з ним. Російська влада кидала в концтабір навіть крихітних дітей „ворогів народу“.

Ці діти, котрі ще навіть не навчилися розмовляти, були надзвичайно нещасними створіннями, бо влада їх майже не годувала – їм кидали недоїдки. Також їм передавали рештки подертого і зношеного одягу дорослих невольників. Тому майже всі діти помирали, не доживши до п'ятирічного віку.

70 таких дітей були під опікою о. Івана. Він віддавав їм більшу частину своєї „пайки“, також випрошував їжу для малюків у дорослих в'язнів, вишукував зіпсований одяг, різне лахміття й віддавав його дітям, аби їм було тепліше. Сам священик ховав

померлих малюків, власноруч несучи до могили.

У 1924 році табірні кати вирішили розстріляти 20 дітей. Повідомивши, що цих нещасних забирають на медичний огляд, їх посадили в окреме приміщення без даху. А це була люта зима. Діти плакали й кликали на допомогу свого доброго охоронця – о. І. Кипріяна.

Він пробрався до них у клітку. Через заметіль і морози цього дня кати не змогли дітей розстріляти. На чотири дні, поки лютувала заметіль, нещасних дітей залишили напризволяще. Лише через чотири дні туди прийшли вартові. За цей час діти замерзли, разом з ними замерз і о. І. Кипріян. Так звершилося страждання й водночас величне його земне життя.

Родина отримала звістку про смерть о. І. Кипріяна наприкінці 1920-их років.

Він залишив музичні твори і праці з теорії музики. У відділі рукописів Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника України знайшли листи о. І. Кипріяна, в котрих він пише про великий вплив пісні на людину, особливо у церковних Богослужіннях.

У 1880 році о. І. Кипріян видав за свій кошт підручник „Основи музики“ на 250 сторінок, чого не зміг зробити жоден з тодішніх галицьких композиторів. Пізніше вийшли з друку „Партитура співів церковних і світських“, „Утрєня в святу і велику неділю Пасхи“, „Підручник початкових відомостей музики і співу“. Його підручники з музики і досі не втратили своєї актуальності. У 1989 році у Лондоні вийшов збірник церковних пісень, до якого увійшли 10 пісень о. І. Кипріяна.

Він також опублікував твори українських композиторів Людвіга Седляка і Вінкента Серсавія, відомі лише за його виданням.

Праці з музики та фотографії І. Кипріяна сьогодні зберігаються в архіві його родича Мирона Кипріяна, лавреата Державної премії ім. Тараса

(Закінчення на стор. 15)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

У Миколаєві Росії не буде!

Перш, ніж пропонувати якісь правові методи українізації Миколаєва після визволення території України від російських окупантів, пропонуємо згадати деякі відносно недавні історичні прецеденти.

Виселення за наказом Сталіна в 1944 році з Криму 400 тис. татарів та масове заселення на їхнє місце росіян, після чого Крим став „ісконно руским“. Від 2014 року до 2023 року в Кримську область України країна-агресор переселила ще 800 тис. росіян, котрі захопили квартири, будинки вибухлих татарів та українців, що, рятуючись від майбутніх репресій, покинули рідний Крим.

Виселення за рішенням Потсдамської конференції з Чехословаччини протягом 1946 року 1.6 млн німців до Західної Німеччини та 800 тис. осіб – до Східної Німеччини. Процес вигнання німців з Судетської області тривав до 1948 року, проте усі німці не були виселені. Ті, хто змінив прізвища на чеські та перейшов на спілкування чеською мовою, залиши-

лись мешкати у відродженій Чехословацькій державі.

Виселення 480 тис. українців з Польщі (акція „Вісла“) в 1947 році. В Миколаївській області нащадки цих переселенців мешкають в селах колишніх Баштанського, Вітовського, Владіївського, Кривоозерського районів. Про взаємне переселення польських українців до України, а поляків з Галичини до Польщі Сталін та майбутнє комуністичне керівництво ПНР домовились ще наприкінці 1944 року.

Виселення поляків з України в 1945 році, про що менше відомо, ніж про акцію „Вісла“. Згадайте Львів, який до 1939 року був третім за величиною, після Варшави та Кракова, польським містом. Росіяни переламали міжнародні стосунки в місті. До Львова було надіслано десятки тисяч людей з глибин Росії та України, а потім зареєстровано як мешканців міста. У жовтні 1944 року у Львові проживало 150 тис. осіб, у тому числі 100 тис. поляків. А вже в

листопаді Львів налічував 245 тис. жителів. Кількість львівських українців та головно росіян за цей час зростає приблизно на 80 тис. Додатково в січні 1945 року відбулися масові арешти поляків, які проживали у Львові. Засуджені на 10-15 років поляки призначалися на роботу в шахтах Донбасу. В травні 1945 року розпочалося масове виселення поляків із Західної України до Польщі. За рішенням Ялтинської конференції від 1945 року Львів повернувся до УРСР, а німецькі Сілезія, Штеттин, Данціг відійшли Польщі. З травня 1945 року по 15 червня 1946 року евакуаційна комісія видавала евакуаційні картки, вела облік вибухлих та їхнього майна, реєструвала кількість польських жителів, призначених для переселення. Поляків з України вивезли в Ополе, Катовіце, Вроцлав, Щецин, Гданськ. Оскільки Угода про репатріацію суворо обмежувала кількість майна, яке можна було вивезти, виїзд піддавався ретельній перевірці. Групи озброєних нових мешканців Львова, привезених зі сходу, змушували польських мешканців звільнити власні квартири та кам'яниці. „Корінні львів'яни“ навіть не припускають ухвалення в Україні реституційного законодавства ЕС. У 1949 році серед львів'ян залишилась тисяча осіб, які називали себе поляками. Частина поляків змінили прізвища на українські та згадали власне укра-

їнське коріння, щоб не покидати рідне місто.

Найцікавішою для миколаївців є історія нині польського Вроцлава. Тим паче сьогодні це місто є лідером в Польщі за чисельністю миколаївської „діяспори“. Миколаївські „рускомірці“ в 2023 році вимагають для себе особливих гуманітарних російськомовних прав, посилаючись на те, що Миколаїв протягом 200 років був російським містом і лише три десятиріччя – українським. Нешановні мною росіяни з українськими паспортами, поцікавтесь історією Вроцлава.

Місто засноване в 921 році чеським князем Вратиславом, від його імені й походить назва цього краєзна. Лише від 1109 року до 1241 року Вроцлав був польським містом. Від середини XIII ст. і до кінця Другої світової війни Вроцлав був німецькомовним (у складі Пруссії, Австро-Угорщини, Німеччини). В серпні 1945 року у тотально німецькомовному Вроцлаві мешкало 190 тис. німців та 17 тис. поляків. В 2014 році серед 630-тисячного населення міста етнічними німцями себе визнавала лише тисяча осіб. В 1945 році нове польське керівництво Вроцлава запропонувало місцевим німцям два шляхи: або ви повертаєтесь на власну історичну батьківщину – до Німеччини, яка програла війну, капі-

(Закінчення на стор. 15)

З пошаною до жінки-патріотки

14 жовтня, коли весь український світ вшановує воїнство Української повстанської армії, хочу з глибокою пошаною звернути увагу до жінки-патріотки, яка своєю високою життєвою місією віддає максимум сил та енергії збереженню й примноженню пам'яті і героїки УПА. Мова про письменницю й меценатку, дослідницю і волонтерку, доньку загиблого у боротьбі з кривавою Московією старшини УПА Кавки Михайла (псевдо Карпо, Чех) і гідної продовжувачки справи батька Галину Кавку-Прохна, яка живе і працює в США, котра прихистила сироту і стала для неї ласкавою домівкою. Хочеться сьогодні акцентувати увагу на її втілених національних проєктах, які золотими вінками лягають в підніжжя безсмертної слави українських повстанців. Один з найвагоміших – встановлення величного пам'ятника 13-ти загиблим героям УПА на Золотій Горі у Верхньому Синьовидному на Сколівщині. Серед прізвищ, викарбу-

ваних у граніті, є прізвище батька.

До 14 жовтня приурочено вихід у світ її художньо-публіцистично-дослідницької книги „Медична служба УПА Бойківщини“ про медпрацівників, котрі в лавах УПА боролися за вільну і незалежну Україну. Праця видана у видавництві „Сполом“ і несе у собі безцінну і зачасту невідому широкому загалу інформацію про хроніку безсмертної боротьби. Г. Кавка з однодумцями і друзями вийшли з пропозицією до Президента України про посмертне присвоєння 13-ти героям-повстанцям, чий прах і безсмертний дух покоїться під плитами Золотої Гори, звання Героїв України. Працює Г. Кавка-Прохна і над втіленням ще кількох національних проєктів з питань героїки і увічнення пам'яті героїв УПА. Один з них – відновлення „Криївки“ як історично-культурного пам'ятника боротьби і звитяги

Анатолій Сазанський,

Миргород, Полтавська область

Олександр чи Олександрер?

„Свобода“ з 6 жовтня має допис на стор. 8 на тему „Про діяльність НТШ в США“.

У четвертій колумні, описуючи видання книг Енциклопедії Української Діяспори (ЕУД), подано, що „редактором усіх цих книг був д-р О. Попович, а співредактором Олександр Лужницький“. Але, видатний український науковець, історик і педагог д-р Олександр Лужницький (1940-2021) ціле своє плідне життя називався Олександрер.

Лев Іваськів
Філадельфія

Від редакції. У повідомленні про доповідь д-ра Василя Лопуха, яке надіслало до „Свободи“ Релігійне

товариство українців католиків „Свята Софія“ США, значилося Олександр Лужницький, тож редакція прийняла саме таке написання. Чинний правопис Української мови 2019 року пише Олександр. Так названі в історичних джерелах Олександр Біличенко (Олесь Гончар), поет Олександр Кандиба, боксер Олександр Усик та інші. Жоден з них не був Олександрер. З цим не погодився Л. Іваськів: „Покойного д-ра О. Лужницького я знав дуже добре впродовж 57 років – ціле своє життя він був Олександрер; ніколи не писав Олександр“.

Варто почути думку читачів з цього приводу: за правописом Олександр чи Олександрер?

Пресфонд „Свободи“ за липень і серпень 2023 року

JULY 2023

\$	NAME	LOCATION
90	Guertler, Vera	Lancaster, PA
70	Danysh, Natalia	Greenwich, CT
55	Breslawec, Halyna	Rockville, MD
50	Bamber, Katia	Madison, CT
35	Tershakovec, Maria	New Fairfield, CT
30	Huralezczko, Luba	Union, NJ
25	Procyk, Luba	Springfield, VA
	Sakun, Nina	Hartford, CT
	Turczeniuk, Bohdan	Elkins Park, PA
20	Baranowskyj, George	Osprey, FL
	Husak, Jan	Troy, NY
	Poliszczuk, Orest	Ellicott City, MD
	Shcheglov, Nazar	Jackson Heights, NY
15	Kipa, Albert	Allentown, PA
	Zwarych, Nicholas	Huntingdon Vy, PA

10	Bohdanska, Taissa	San Diego, CA
	Boyчук, Christina	Trophy Club, TX
	Czuchta, Petro & Rozalia	Bristol, CT
	Kuncik, Jaroslaw	Shelton, CT
	Lobachevsky, Oksana	Somerset, NJ
	Luciw, Wolodymyr & Mary	Reading, PA

Total for July 2023: \$575

AUGUST 2023

120	Badynskyj, Joseph	Phoenix, AZ
100	Kuncio, Zenovia	Whitestone, NY
	Tymkiw, Stephan	Millersville, MD
70	Dolinsky, Larissa	Westfield, NJ
50	Kostelyna, Luka	Mount Prospect, IL
	Semusach, Stefania	Woodside, NY
25	Isajiw, Irenaeus	Newton, NJ
20	Antonyshyn, Mary	Orange, CT
	Babenko, Eugenia	Venice, FL

	Balynsky, George	Monroe, NJ
	Kramarczuk, Wolodymyra	St Anthony, MN
	Papiz, Olena	Warren, MI
	Podobinsky, Joseph	Rutherford, NJ
	Pyrh, Lubomir	Strafford, PA
	Terlecky, John	Spring Valley, NY
	Tomko, Andrea	Short Hills, NJ
	Verbitzki, Andrew	Boston, MA

15	Lykthey, Yaroslav	Whitesboro, NY
	Sawka, Peter	Sterling Hts, MI

13	Baranyk, Roman	Warren, MI
----	----------------	------------

10	Czmola, Irene	Buffalo, NY
	Trojan, Nadia	Watertown, CT
	Walczyk, Luba	Elizabeth, NJ

Total for August 2023: \$788

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Американські лікарі допомагають Україні

Георгій Кузьма

З 1995 року Українська благодійна організація „Дар життя“ (UGOL) надає підтримку розвитку дитячої кардіології в Україні разом з міжнародною організацією Ротарі „Дар життя“ (GOLI), дитячою лікарнею Філадельфії (CHOP) та іншими спілками, які створив засновник UGOL Юрій Кузьма. На початку вересня Ю. Кузьма очолив місію в Україну, щоб оцінити рівень розвитку дитячої кардіології після 25 років підтримки. До нього приєднались генеральний директор GOLI Роб Рейлман, кілька ротарійців з Нью-Йорку і Колорадо, а також д-р кардіолог Генрі Айзенберг, який недавно вийшов на пенсію, член правління UGOL.

Перед командою було поставлено завдання визначити поточні потреби, необхідність фінансової, навчальної, матеріально-технічної допомоги.

Тепер повітряний простір України закритий для цивільних летів, тому довелося летіти через Варшаву до Кракова, Польща, а потім шість годин малим автобусом їхати до Львова. Хоча основною метою поїздки було медичне обстеження, гості також мали ознайомитися з географією та культурою України. Оселившись у готелі „Цитадель“, вони дізналися,

що він був побудований у 1850-их роках як фортеця, а під час Другої світової війни перетворений на нацистський концентраційний табір (відомий як „Вежа смерті“) для українських в'язнів. Оскільки вона розташована поблизу однієї з найвищих пагорбів Львова, гостям відкрилася панорама міста.

Підтримка UGOL та Ротарі наразі зосереджена на лікарні Св. Миколая, головним чином на дитячій радіохірургії, та педіатричній лікарні з неонатальним відділом, які були обрані через їхні показники смертності та фактори успіху.

У перший день перебування у Львові група відвідала обидві лікарні. Групу зустріли вдячні сім'ї двох дітей, яким було зроблено операцію за підтримки UGOL, завдяки гранту від GOLI. Одна з них – 15-місячна дівчинка з сусідньої Тернопільської області, чия вада була виправлена мінімально інвазивною процедурою під правую рукою, а інша, якій минулої весни, у віці двох тижнів, була успішно проведена резекція дуги великого відділу аорти. Це надзвичайно складна операція з летальністю 40 відс.

Доктор Айзенберг, кардіолог у Westchester Medical Center і Montefiore Hospital, майже цілий день перетворював випадки і хірургічні підходи у

На засіданні круглого столу у Львові. (Фото: Аліса Кена)

кардіологічному відділі. День скінчився перемовинами з хірургами, кардіологами і анестезіологами з Києва і Львова і місійною групою. Також був присутній доктор Олександр Бабляк, провідник у застосуванні малоінвазивної дитячої хірургії в Україні та світі, який розробив методики корекції приблизно 80 відс. генетичних вад серця.

Визначивши, що хірургічний підхід у лікарні не гірший за будь-який інший підхід у США, круглий стіл зосередився на потребах України, які продовжуватимуть розвивати дитячу кардіологію протягом війни.

Група визначила, що потреби, як і раніше, полягають у постачанні матеріалів та обладнання (наприклад, нещодавно придбана система охолодження немовлят для неонатального відділення), навчальній програмі UGOL у CHOP, а також забезпечення хірургічними витратними матеріалами дітей сімей, які потребують фінансової допомоги. Примітно, що Р. Рейлман, який розробив та провадив десятки хірургічних місій по всьому світу, зауважив, що Україна не є країною, що розвивається у педіатричній кардіології, але є мусить бути підтримана, щоб могла далі розвиватись. Було домовлено, що постійна підтримка надасть Україні можливість зробити свій внесок на світовій арені в майбутньому.

Наступного дня на засіданні двох львівських Ротарі клубів було ще одне свідчення успіху зусиль та успіхів педіатричної програми в Україні. Програма розпочалася із залучення понад 100 дітей, які перебували в США для операцій на серці відразу після здобуття незалежності.

Коли Ю. Кузьма увійшов до залу засідань, присутні оплесками подякували йому за присутність. З одного боку в кімнаті були ротарійці, з якими він працював, і доктори, з якими він спілкувався протягом двох десятиліть. На другому боці кімнати – діти, які вже стали дорослими, чий серця він допоміг зцілити фінансуванням UGOL операцій та їхніх сімей.

„Бути тут заради дітей України дуже важливо в цей найбільш травматичний і складний час“, – сказав Ю. Кузьма, радіючи зустрічі з дітьми, яким допомогли. Вони стали дорослими і багато з них прийшли з дітьми. Вони висловили свою вдячність за просвітницьку роботу з UGOL, ротарійську гостинність в Америці та фінансову підтримку GOLI для операцій, які проводяться в Україні, розповіли про свої найбільш пам'ятні моменти візити до США на операції. Вони побачили посмішку Ю. Кузьми, коли прибули на летовище й

повірили, що з ними все буде гаразд.

„До цього дня я пам'ятаю його в аеропорті й той факт, що він був поруч зі мною, такий добрий і позитивний, що змінив світ на краще“, – сказала Іра, яку мала операцію в Нью-Йорку в 1999 році. Прощаючись з усіма, він обов'язково залишав їм єдине послання: „Я є обличчям, а всі ці ротарійці тут і в США є тілом. Ви повинні знати, що хоча я не завжди буду тут, Ви завжди будете у моєму серці“.

Ю. Кузьма став лідером для майже 1,000 дітей, які отримують рятівні операції, які їхні сім'ї не можуть собі дозволити, одночасно залучаючи UGOL до інших проектів для лікарів та роблячи дитячу кардіологію стійкою в Україні.

„Коли Україна стала незалежною в 1991 році, я вирішив, що хочу допомогти з програмою, про яку ми дізналися від нашого сина, молодшого члена Ротарі-Інтеракт клубу, – розповідає Ю. Кузьма. – Син Ед прийшов додому зі школи і попросив нас прийняти маму та її дитину Вероніку, які потребували хірургічного втручання.“

Їх привезли з Польщі до Америки місцевою програмою Ротарі „Дар життя“. Було дуже приємно бачити Вероніку вдома з матір'ю, маючи надію на здорове, щасливе життя для своєї дитини, і так само приємно було мати 30-річну дружбу з ротарійцями і самим бути ротарійцем. Програма „Дар життя“ в Україні була ідеальним проектом“.

Створивши правління UGOL і зібравши фінанси, Ю. Кузьма, його дружина і сестра вирушили в Україну у 1995 році з метою розробити стратегію, щоб мати вплив на країну, що для них було близькою. Вони зустрілися з членами сімей та провідниками Церкви, щоб визначити гідних і довірених партнерів у цій справі. Зустрічалися з доктором Юрієм Іванівом, шановним кардіологом і членом Ротарі, який мав факсимільний апарат і зробили все це можливим.

Зараз UGOL має контакти з декількома з 84 міжнародних програм „Дар життя“, GOLI, які базуються в Ротарі клубах та дистриктах на п'яти континентах. З 1975 року ця мережа допомогла майже 50,000 дітей із захворюваннями серця в країнах, що розвиваються.

Охочі взяти участь у цій роботі можуть зробити внесок до Ukrainian Gift Life, 233 Rock Road, Glen Rock NJ 07452;

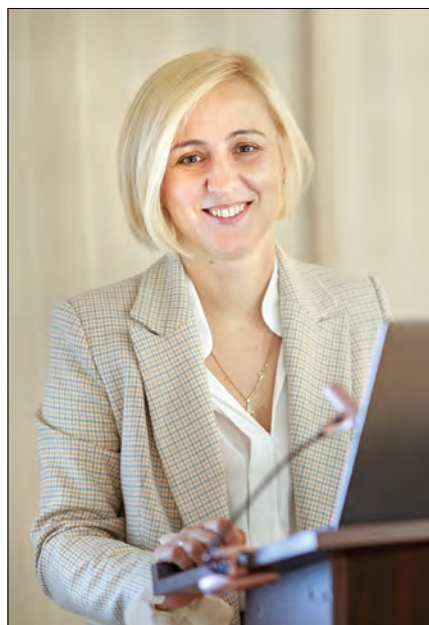
Gift of Life International, P. O. Box 650436, Fresh Meadows, NY 11365;

Rotary Dist. #7490 Gift of Life Committee: 700 Godwin Avenue, Midland Park, NJ 07432.

Говорили про війну в Україні

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 30 вересня на форумі Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США відбувся виклад директорки Школи права Українського католицького університету (УКУ) кандидата юридичних наук Світлани Хилюк на тему „Війна в Україні: як виграти майбутнє“. Розпочавши від особистої історії пережиття вибуху війни, доповідачка проаналізувала питання за що та проти чого воює Україна з агресором. Насамперед, Україна протистоїть „руському міру“ і геноциду українського народу, який Росія чинить ось уже другий рік поспіль. Її метою є знищення українців як національної групи та повернення країни у сферу підмосковських впливів. Доказом цього можуть бути розстрільні списки, з якими російські війська увійшли в Україну. У цих списках головно фігурували освітяни з активною проукраїнською позицією, а УКУ був визаний як такий, що готує нове покоління нацистів. За словами С. Хилюк, питання про визнання війни в Україні геноцидом, на жаль, не отримує поки що правового оформлення.

Відтак, доповідачка проаналізувала правові виклики, які стоять перед Україною. В світлі сьогочасних подій зрозуміло, що створена після Другої світової війни система безпеки дала збій. Росія надалі залишається членом Ради безпеки ООН, а Рада Європи, яка засудила агресію і виключила РФ з членства, все ж займає обережну позицію в прийнятті в'язучих рішень. Серед викликів на національному рівні залишається необхідність створення нової конституційної рамки для

Директорка Школи права Українського католицького університету Світлана Хилюк. (Фото: Галина Василюк)

суспільного договору. Існує потреба доопрацювання чинної Конституції 1996 року. Скажімо, серед загальнолюдських цінностей у ній не згадано свободу, а, як відомо, людина без свободи є лише засобом. Відкритим залишається питання про належний перезапуск судової системи, для якої потрібні судді нової формації, однак реформа уже зараз досягла відчутних успіхів. За словами С. Хилюк, українське суспільство швидко дорослішає в умовах війни, виправляє багато помилок та упевнено виходить з-під впливу „руського міра“.

На завершення, доповідачка відповіла на численні запитання присутніх.

Товариство „Свята Софія“ США

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Про містерію української згарди

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 12 жовтня на форумі Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США відбувся виклад відомої мисткині Олени Лабуньки на тему „Від Сонця до Хреста. Містерія української згарди“. Свою доповідь вона ілюструвала численними раритетними світлинами і розповіла про сутність карпатської згарди – архаїчної гуцульської шийної прикраси статусного та релігійного призначення.

Походження слова „згарда“ має декілька версій: в румунській воно позначало „знак, нашійник, намисто“; в польській – круглу бляху на руків'ї зброї, захисний щиток; в гуцульському говорі – „городити, огороджувати“, а отже, в усіх згаданих випадках мова йде про поняття охорони та оберегу.

За словами доповідачки, перший згард дівчаткам дарували зазвичай у шість років в день уродин. Спочатку один хрестик, а наступного року – два парні, і їх розміщували з двох боків від центрального. Таким чином кількість оберегів з роками росла і до повноліття дівчина мала велику, важку згарду, якою пишалася і яку берегла.

Загальновідомо, що орнаменталістика гуцульських оздоб наскрізь пройнята елементами древньої, дохристиянської культури, де вирішальним фактором вважалася життєдайна сонячна сила. Символ сонця

став емблемою добробуту і благополуччя для населення українських Карпат, тому його так часто використовують гуцульські майстри в різноманітному декоруванні.

Як підкреслила О. Лабунька, особливо яскраво в гуцульській орнаменталістиці відбився період древньої Русі з характерним для нього процесом християнізації і боротьби з язичництвом. Він тривав дуже довго і виразно позначився у народному мистецтві з поступовою асиміляцією старої язичницької символіки, якої так міцно тримався народ, з символікою новою – християнською. Асиміляції, в першу чергу, підпадала саме солярна символіка, що виражалася в злитті сонячного диску з хрестом – головною емблемою християнства. Найбільш яскраво цей процес простежується саме в згардах. Для їхнього з'єднання служать так звані чепраги – дві, переважно круглі, пластини, оздоблені карбованим або ажурним орнаментом. Чепрага – сонячний символ – мала охороняти людину від злих духів і залишилася присутньою навіть на християнській прикрасі. Цю ж роль свого часу відігравав архаїчний тип згард, які склалися з круглих, сонцеподібних медальйонів, схожих на чепраги, прикрашених солярними емблемами.

Характерною рисою таких згард є вписування в коло їхніх дисків рівноконечного хреста з чотирма малими

Олена Лабунька показує українські згарди. (Фото: Стефан Фартушок)

колами між його раменами. Поступово дисковидні солярні знаки набувають хрещатої форми. Сонцеподібні диски у згардах замінюються хрестиками – хрестиками з рівними раменами, проміжки між якими заповнювалися променями.

Згодом хрести втрачають рівнораменність: одне з рамен стає довшим, і хрест набуває вже специфічної християнської культової форми. Саме на хрестах такого типу з'являються рельєфні розп'яття з рисами примітивної пластики. Але й такі вже суто християнські хрести ще мають на собі багато залишків язичницької символіки. Так, на кінці рамен цих хрестів часом є солярні розетки або кола. Своєрідним атавізмом язичництва, вважає О. Лабунька, можна також вважати промені сонця, які далі залишаються декоративним

елементом на вже остаточно християнській символіці.

Основними факторами формування згард хрестового типу в карпатських землях, була поява натільних хрестиків. На ранньому етапі поширення християнства натільний хрестик спочатку носили прихованим під одягом, оскільки він був ще чужим елементом в системі традиційних місцевих прикрас, але поступово, під впливом морально-етичних норм, коли знак хреста для гуцулів стає ознакою духовності, натільні хрестики переносять з-під одягу на одяг, і вони перетворюються з чисто християнського символу в оберег з новим релігійним змістом. Відтоді гуцульські хрестоподібні амулети розвиваються в двох напрямках: у великих

(Закінчення на стор. 14)

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

30 річний незмінний відсоток

6.167% APR*

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free: (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

*APR as of 10/28/2022 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 20% down-payment required; must be 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Всеукраїнська проща до Люрду Посольство України вручило орден

Всеукраїнська проща до Люрду. (Фото: ugcc.fr)

ПАРИЖ. – Всеукраїнська проща до французького міста Люрд, яку очолив апостольський адміністратор епархії Святого Володимира Великого в Парижі владика Гліб Лончина, зібрала сотні паломників на спільну молитву. Про це повідомила Паризька епархія Української греко-католицької церкви.

Численні прочани прибули групами у супроводі священників з різних міст та країн Паризької епархії. Цьогорічна проща була позначена присутністю великої групи паломників з Німеччини разом з Владикою Богданом Дзюрахом, екзархом

Німеччини та країн Скандинавії та духовенством екзархату. Темою, над якою прочани роздумували впродовж цих днів та під покровом Богородиці єдиним серцем молилися за Україну, було „зцілення ран війни у стінках Люрдської Богоматері“.

Особливим моментом прощі було освячення меморіальної таблиці на пам'ять про о. Василя Прийму.

Епархія подякувала митрофорному протоєрею о. Михайлу Романюку та сестрам службницям Марті та Антонії за їхню кропітку працю для доброї організації цієї прощі.

ugcc.fr

Визначено переможців...

(Закінчення зі стор. 4)

краєзнавчих матеріалів, фотокниг на розгляд журі надійшло 98 прозових художніх творів. З них уже формується однойменний альманах.

Головний приз конкурсу і грошову нагороду отримала Ольга Воробйова з Ворзеля в номінації „Добірки. Проза“. Лавреатами стали Галина Гузовська-Корицька з Тернополя, Олег Калашніков з Бердичева, Наталія Мазур з Дунаївців, Наталія Осип-

чук з Києва, Людмила Калабуха та Йосип Марухняк зі Львова і Наталія Юницька з села Деречий Вінницької області.

Грамоту за перше місце в номінації „Добірки. Проза“ отримав також відомий письменник з Черкас Назарій Вівчарик, який подав на конкурс оповідання „Блондин“ та „Ірод“ про життя в Україні під час війни на основі реальних подій.

Леся Мартович, ім'ям якого названо конкурс, за життя написав 27 оповідань і помер у досить молодому віці в розпал Першої світової війни.

Учасники VII Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Лесі Мартовича. (Фото: Олександр Вівчарик)

Церемонія вручення ордена Держави синові Героя України Леоніда Кіндзельського Андрію Кіндзельському. (Фото: Голос Америки)

ВАШІНГТОН. – Посол України в США Оксана Маркарова вручила синові Героя України Леоніда Кіндзельського Андрію Кіндзельському найвищу державну нагороду України – орден Держави та Грамоту про присвоєння Леоніду Кіндзельському звання Герой України (посмертно) за визначні заслуги перед Українською державою у розвитку медичної науки, розробку і впровадження методів діагностики та лікування гострої променевої хвороби.

„Професора Кіндзельського дуже добре знають чорнобильці, колеги лікарі та науковці як в Україні, так і за кордоном. Леонід Кіндзельський був головним радіологом України у 1978-1986 роках. З перших днів аварії на ЧАЕС він робив все можливе і неможливе для того, щоб врятувати життя якомога більшої кількості людей, які постраждали від цієї жахливої катастрофи.

Завдяки його унікальній методиці лікування, з усіх хворих на променево хворобу, які лікувались у Києві, не вижив тільки один. Тоді, як хворі, що лікувались в Москві, майже всі померли. Проте, замість подяки радянська влада заборонила Леоніду Кіндзельському продовжувати лікувати хворих за своєю методикою, а його самого звільнили з посади головного радіолога УРСР. Через значне опромінення під час виконання службових обов'язків Леонід Кіндзельський багато років нездужав, проте продовжував активно працювати. Леонід Кіндзельський пішов з життя 19 квітня 1999 року“, – написала О. Маркарова.

14 грудня 2021 року Президент України Володимир Зеленський присвоїв Л. Кіндзельському звання Героя України з удостоєнням ордена Держави посмертно.

Голос Америки

Свято Лесі Українки

СУРАМІ, Грузія. – У грузинському селищі Сурамі відбулося традиційне свято „Лесяоба“, присвячене видатній українській письменниці, поетесі та культурній діячці Лесі Українці. Про це повідомила неурядова організація „Грузинсько-українська платформа“. В урочистостях узяли участь представники Українського дому. Захід зібрав гостей з різних регіонів Грузії та України. За участю представників Хашурського муніципалітету, Посольства України відбулося урочисте покладання квітів до погруддя Лесі Українки.

Діти Сурамі та Хашурі взяли участь у концерті, присвяченому Лесі Українці та дружбі грузинського і

українського народів.

На запрошення керівництва муніципалітету Хашурі до Сурамі приїхала делегація з Обухова Київської області, яка передала подарунки представникам Посольства України, музею імені Лесі Українки і Сурамської школи ч. 3. Перше грандіозне святкування „Лесяоба“ разом з великою делегацією з України відбулося в Сурамі 1952 року. Заснування цього свята ініціював грузинський письменник Георгій Леонідзе. Його підтримала відома актриса Нато Вачнадзе та вся інтелігенція. З того часу „Лесяоба“ є символом грузинсько-української дружби.

Укрінформ

Для підлітків...

(Закінчення зі стор. 4)

дах освіти., Директорка Київського музею видатних діячів української культури Ольга Гураль та голова правління Фонду Франка, професор Львівського університету Святослав Пилипчук відзначили вдалий вибір постаті Лесі Українки для проекту і зазначили, що такий тандем буде корисним не лише для соціалізації, але й створить умови відвертого і

комфортного спілкування для підлітків-дівчат.

* * *

„Віртуальний друг“ доступний у Telegram цілодобово за посиланням https://t.me/Sela_Vi_bot, а спілкування є абсолютно конфіденційним, безкоштовним та безпечним.

Проект „Віртуальний друг 2.0“ розроблено в рамках програми „Авдіовізуальне мистецтво“ і здійснюється Міжнародним фондом Івана Франка за підтримки Українського культурного фонду.

Відбувся XII конгрес...

(Закінчення зі стор. 1)

році, Росія посилила своє вторгнення зі страшною жорстокістю в лютому 2022 року. Мільйони жінок і дітей були змушені тікати за кордон України, щоб жити там як біженці. Мільйони українців стали внутрішньо переміщеними особами. Після десятиліть відносного спокою, процвітання та зростання, українські жінки знову зазнають жахливої бідності та навіть стають жертвами секс-торгівлі. Російські солдати-окупанти з неймовірною жорстокістю знущаються над українськими жінками, чоловіками та дітьми; воєнні звіти документують жорстокі зґвалтування та катування жінок, взятих у російський полон. Росія викрадає українських дітей і вивозить на територію Росії, де їх насильно русифікують. Викрадення Росією українських дітей настільки кричуще, що Міжнародний кримінальний суд видав ордери на арешт президента

Росії Володимира Путіна та російської уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової за воєнні злочини", – наголосили у СФУЖО.

У той час, як із Заходу до України надходить військова підтримка та щедра гуманітарна допомога, СФУЖО просить ще більшої підтримки України, а також голосно закликає міжнародну спільноту суворо засудити та покарати Росію.

У СФУЖО зазначили, що в той час, коли дії Росії свідчать про намір частково чи повністю знищити Україну, слова Росії також слід враховувати. Найвище керівництво російської влади та державні інформаційні агентства постійно заявляють, що їхня мета знищення буде досягнута: українці, які наполягають на збереженні своєї ідентичності, мають бути фізично знищені; за словами Росії, можуть жити лише ті, хто відмовляється від української ідентичності і стає росіянином. Це мова геноцидних намірів.

* * *

СФУЖО була створена у 1948 році

На круглому столі „Деколонізація в різних сферах“. (Фото: СФУЖО)

під час Світового конгресу українського жіноцтва у Філядельфії з основною метою відновлення незалежності України та об'єднання жінок українського походження по всьому світі для спільного підтримання українських інтересів.

Від моменту свого заснування і до сьогодні праця СФУЖО віддзеркалює діяльність українських жіночих спільнот по всьому світу, а також представляє їх на міжнародній арені в ООН.

* * *

З нагоди 75-ліття СФУЖО 15 жовтня в Українському народному домі в Перемишлі відбулась Друга Міжнародна асамблея „Українка у світі: об'єднані любов'ю до України – для її перемоги та відновлення“.

Відбувся круглий стіл „Співпраця з партнерами як запорука спільного успіху“, який вела очільниця СФУЖО Євгенія Петрова. Пріоритети спільної діяльності окреслили доповідачки Урядова уповноважена з питань гендерної політики, народна депутатка 5-го скликання д-р Катерина Левченко; директорка Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків

з діаспорою д-р Ірина Ключковська; голова Національної ради жінок України Людмила Порохняк-Гановська; голова Всеукраїнської ліги українських жінок Марія Петрова-Мацюк; голова Всеукраїнської громадської організації „Союз українок“ Орислава Сидорчук.

Провід СФУЖО утвердив надання звання Почесної членкині СФУЖО активним лідеркам українського жіноцтва за кордоном Анні Кравчук, Марті Кічоровській-Кебало, Ользі Кобринич, Ользі Ратич, Галині Рожанській-Похиляк, Марії Литвин, Марії Федішин-Липинській, Євгенії Литвин-Павлишин, Христині Воловині-Липинській, Ларисі Лозинській-Кий та Галині Ковалевич.

Д-р Тетяна Швидченко – засновниця організації „Експертний корпус“, Люба Любчик – голова Союзу українок Франції та Наталія Павленко – голова Союзу українок Америки брали участь у круглому столі „Деколонізація в різних сферах“, який поведила Наталія Пошивайло-Таулер – членкиня Управи СФУЖО, Віцепрезидентка СКУ.

СФУЖО

На XII конгресі Світової федерації українських жіночих організацій. (Фото: СФУЖО)

Пенні Пріцкер...

(Закінчення зі стор. 1)

партнерами та приватним сектором над прискоренням економічної трансформації України.

Спецпредставниця США з питань економічного відновлення України зустрілась із керівниками НАБУ та САП для обговорення зусиль України у сфері боротьби з корупцією та реформ, які принесуть користь американському бізнесу й залучать

інвестиції приватного сектору, необхідні для відновлення України.

Раніше П. Пріцкер заявила, що приватні компанії США хотіли б інвестувати в Україну, але країна повинна провести реформи у сфері підзвітності та прозорості, щоб зробити такі інвестиції безпечними.

26 вересня США підтвердили: список пріоритетних реформ було передано Україні в рамках діалогу з партнерами, зацікавленими в майбутньому успіху Києва.

Радіо Свобода, „New Voice“

Корпоративна Рада Директорів Українського Народного Союзу

повідомляє, що

Осінні Організаційні Наради Округу Філядельфії

відбудуться

в суботу, 4 листопада 2023 року, о год. 11:00 ранку

в Українському Освітньо-Культурному Центрі
700 N Cedar Rd., Jenkintown, Pennsylvania 19046

У нарадах зобов'язані взяти участь члени управи окружного комітету, та члени управ від наступних відділів:

10, 83, 153, 162, 163, 173, 362, 397, 501

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь член Корпоративної Ради Директорів:

Стефко Вох - Головний Секретар УНСоюзу

За управу Округу:

Люба Вальчук, Голова Округу
Роксолана Луців, Заступник Голови Округу
Лев Іваськів, Секретар
Євген Щерба, Касир

Корпоративна Рада Директорів УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

зі смутком повідомляє членів
Головного Уряду, членів 112-го Відділу
УНСоюзу та всю українську громаду, що
3 жовтня 2023 року відійшла у вічність

св. п.

Леся Оленчук

(29 грудня, 1936 р. - 3 жовтня, 2023 р.)
Секретарка 112-го Відділу УНСоюзу в Пармі Огайо,
яка займала цю посаду протягом 23-ох років.

Леся Оленчук була також довголітньою секретаркою
Клівлендської Округи УНСоюзу. Її відданість
Українському Народному Союзові залишиться
в пам'яті союзовців назавжди.

Корпоративна Рада Директорів та все членство УНСоюзу
висловлюють щирі співчуття дітям Тамарі, Катерині,
ІвANNІ, Лізі і Тарасові, сестрі ІвANNІ, численним
внукам і правнукам та всій родині.

Вічна їй пам'ять!

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

МИСТЕЦТВО

Сестри малюють ікони

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 12 жовтня у обласній бібліотеці для юнацтва ім. Василя Симоненка відкрили виставку робіт сестер-художниць Анжеліни та Анжеліки Коцелюк. Загалом презентували 50 полотен, серед яких 10 ікон, написаних дівчатами під час майстер-класу у монастирі. Їхній класний керівник Оксана Степаненко розповіла, що дівчата малюють з чотирьох років. Обидві мають незвичайне сприйняття світу і вроджений художній хист.

Перші несмільні штрихи олівцем, власні картини та ескізи дівчатка зробили разом з своїм наставником і художником Ярославом Байдою. Саме дякуючи йому вони опанували академічний рисунок, який став доленосним мастер-класом з іконопису, який вчитель провів для своїх вихованок кілька років тому.

Треба було навчатись церковному розпису у визнаних майстрів. Тоді на поміч юним художникам-курсанткам прийшла львівська художниця-іконописець Тетяна Скоромна, яка проводила двотижневе монастирське навчання у Луцьку та Лавріві, Старосамбірського району.

Є серед образів й такі, що мають унікальну техніку виконання. „Це ікона із сусальним золотом, – показує роботу Ліна. – Для її оздоблення потрібно розкочувати тонесенькі пластини справжнього золота. Робота – ювелірна і не дає права на помилку“.

Саме ці дві дивовижні роботи посіли найвищі місця у Всеукраїнському художньому онлайн-конкурсі „Малюй серцем“. Ліна отримала гран-прі, а Ліка посіла перше місце.

Дівчата мріють вступити до Львівської академії мистецтв. Батьки

Анжеліка та Анжеліна Коцелюки з іконами та іншими роботами. (Фото: Олександр Костирко)

Олег та Ольга Коцелюки, курсунські підприємці, багато сил і часу присвячують творчому навчанню донечок. Крім занять з іконопису, тричі на тиждень мама чи тато возять Ліну та Ліку на уроки образотворчого мистецтва у Шевченкове Звенигородського

району. Це понад 80 кілометрів не дуже впорядкованої дороги з Корсуня і назад. У Шевченковому живе чудова художниця Лариса Олійник. Одне заняття у неї триває щонайменше три години.

Любов до малювання у сестер

Коцелюк, можна сказати, спадкова. Мама Ольга теж має хист до іконопису. А ще на її картинах – морські хвилі, пейзажі Іспанії, надхненні людські обличчя... Був професійним художником і дідусь Ольги – Андрій Оксентенко.

Світанки війни Людмили Давиденко

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 5 вересня у приміщенні обласної бібліотеці ім. Тараса Шевченка відбулося відкриття фотовиставки „Світанки війни“ Людмили Давиденко, уродженки Черкас. Вона закінчила Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури. Жила і працювала в Харкові та Ізюмі головною архітекторкою в приватній фірмі де проектувала автомобільні дороги, будівлі, водогони до початку війни – до лютого 2022 року.

На 11-ий день російських бомбардувань її будинок зруйнувало вибухом снаряду. Після тижня життя у

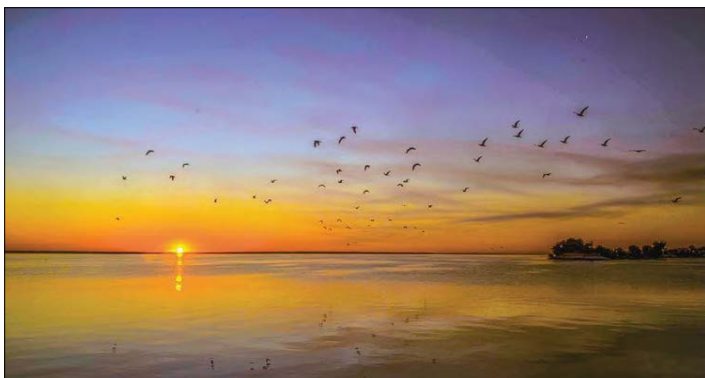
підвалі жінка змушена була виїхати з постійно обстрілюваного міста, взявши з собою собачку. Поїхала до мами в Черкаси, влаштувалась працювати художньо-технічний коледж. Жила недалеко від Дніпра й почала з початку березня щодня ходити на берег зустрічати схід сонця. Фотографувала неповторні світанки.

За той час в її творчому доробку з'явилося понад 150 робіт. Окремі друкувала на полотні. Вони і склали фотоколлаж „Світанки війни“.

На відкритті виставки завідувачка відділу мистецтв бібліотеки Наталія Ребякова відмітила: „Цікавий професійний підхід у всіх роботах. З великим мистецьким смаком. Це той

Людмила Давиденко на виставці. (Фото: Олександр Костирко)

Експонати виставки „Світанки війни“.

випадок, коли тяжкі обставини змусили людину не просто знайти щось красиве, а показати іншим. Сонце сходить завжди і наповнює новими сенсами оновлену землю. Так і ми: обов'язково переможемо, зупинимо війну і з паростків любові повстане нова, вільна, європейська Україна!“

Л. Давиденко деякі роботи продає, а частину виручених коштів передає на потреби Збройних сил України. Виставка в бібліотеці триватиме до 26 вересня.

МИСТЕЦТВО

Картини про цінності українців Мистець приїхав з Донбасу

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У галерії обласної організації Національної спілки художників України триває виставка творів художниці Марії Ворончак „Сила землі“. На її картинах – природа рідного краю, квітучий яблуневий сад, Божі храми, тепло батьківської хати, осіннє полум'я калини, старовинні криниці, українки в національних строях.

Мисткиня навчалася в Інституті славістики Віденського університету. Зворушливою є картина „Захисниця“, де вона зобразила українку-берегиню, яка боронить рідну землю від окупантів. Про стійкість, незламність та цінності українців свідчить картина „Вторгнення“. Інший художній твір представляє українську оперну співачку Соломію Крушельницьку.

Художниця проводить навчання з дітьми із родин переселенців, відкриваючи таланти юних художників.

Марія Ворончак. „Захисниця“.

На одному занятті діти малювали частинку своїх міст Запоріжжя, Харкова, Краматорська.

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Віктор Зелік, художник зі Слов'янська, що на Донеччині, переїхав до Черкас через війну. Він розповів: „Я люблю міські пейзажі. Робоче місце художника може бути всюди. Його не знищить війна. Достатньо паперу та пензлів і ось вона, робота аквареліста“.

У парк „Сосновий бір“ В. Зелік їздить, щоб показати людям свої роботи. Кожна картина, розповідає Віктор, має особливий задум та сюжет. „Ось, на одній із картин чоловік іде з праці. Він втомився, ледве ноги волочить, але задоволений“.

Мистецтво знаходить відгук в його душі, бо це сила, яку не знищить ні стихія, ні війна.

Художник Віктор Зелік в парку „Сосновий бір“ та його картини. (Фото: Олександр Костирко)

Твори Марії Примаченко у Львові

ЛьВІВ. – В експозиційних залах Палацу Потоцьких Львівської національної галерії ім. Бориса Возницького відкрили виставку „Феномен Марії Примаченко“ зі збірки полотен Запорізького обласного художнього музею. „Дана виставка показує нам те, що називається „дух України“, і ми її презентуємо з нашими колегами із Запоріжжя. Наче б якісь дивні звірі чи квіти, але вони не могли з'явитися десь в іншій країні, тільки у нас. Адже саме така Україна жила у серці Марії Примаченко. Разом з творами художниці презентуємо посуд трипільської

культури. На мою думку, що картини, що посуд – це унікальна спадщина українців, яку варто представляти у світі“, – сказав генеральний директор галерії Тарас Возняк.

На виставці представлено 36 предметів трипільської культури та 51 твір зі збірки Запорізького обласного художнього музею. М. Примаченко була жінка з глибокою душею, але й своєрідним характером. Не всі музеї могли знайти до неї підхід. Одного разу подарувала у фонди музею аж 70 своїх робіт. Виставка триватиме до 31 грудня 2023 року. (Укрінформ)

EFFECTIVE 09/13/2023

YOUR RETIREMENT GOALS JUST GOT BETTER

MYGA

MULTI-YEAR GUARANTEED RATE

NEW PRODUCT

5-YEAR
5.25%

3-YEAR
4.75%

Great rates you can rely on...
UNA is here for you!

LONG-TERM ANNUITIES

5.50%*

5 YEAR

2ND YEAR 5.00%

5.75%*

7 YEAR

2ND YEAR 5.00%

8.00%*

9 YEAR

* FIRST YEAR RATE.

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%. RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
UNA 1894 УНС
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СЮЗ

Росія перестане бути...

(Закінчення зі стор. 3)

Росії, ніж була до вторгнення. Формування української ідентичності, відмінної від російської, прискорилося з початком війни. Авторитет України, повага і симпатії до неї на міжнародній арені досягли апогею. „Режим“ президента Зеленського став набагато міцнішим і популярнішим, ніж був до війни.

Чи захистила „спеціальна військова операція“ населення Донбасу від „геноциду“? Від самого початку конфлікту на Донбасі 2014 року місцеve населення ніколи не було в такій небезпеці, як після вторгнення російської армії 24 лютого 2022 року: за вісім років воєнних дій на Донбасі загинуло 3,404 цивільні особи, за перші вісім місяців інтервенції Росії там загинуло 10,000 цивільних осіб (за даними російського уповноваженого з прав людини Тетяни Москалькової). Це означає, що під час „геноциду“, у період часу, у 12 разів більший, загинуло втричі менше цивільних осіб, ніж під „захистом“ російської армії.

Війні між Росією та Україною не видно кінця. Якщо мети війни не досягнуто, чого домоглася Росія в ній? Російська армія намагалася в блискавичній війні захопити Київ, але зазнала поразки. Вона вплаталася у війну на виснаження і втратила престиж другої армії світу. Росія втратила флагман чорноморської флотії крейсер „Москва“ і залишила український острів Зміїний, захоплення якого було першою і символічно важливою перемогою на початку війни. Західні країни поетапно вводили щодо російської економіки безпрецедентні санкції. Росія ста-

ла світовим лідером за кількістю накладених на неї санкцій, обійшовши за цим показником Іран. У результаті було заморожено міжнародні активи Російської федерації, заарештовано майно російських олігархів та еліти держави. Російські сировинні компанії втратили істотну частку європейського ринку, багаторазово посилилася технологічна і товарна залежність Росії від Китаю та низки інших країн. За 2022 рік економіка Росії скоротилася на 2.1 відс. Російські нафтові компанії змушені продавати нафту з величезною знижкою за 30-35 дол. за барель. ВВП Росії скоротився на 5.5 відс. Росія переживає велику еміграцію, що забирає у неї фахівців, солдатів і потенційних батьків у країні, населення якої зменшувалося до війни. За підсумками першого року війни російська статистика дала вражаючу цифру: з країни виїхало 100 тис. IT-фахівців, що становить 10 відс. усіх працівників цієї галузі. З Росії масово виїжджають батьки ненароджених російських дітей, але головні втрати Російської федерації – це загибель сотень тисяч вже народжених дітей, солдатів її армії. Росія потрапила в міжнародну ізоляцію: її підтримують переважно відсталі країни. Кремль заклав усі незалежні ЗМІ та оголосив іноземними агентами найкращих представників країни, незгодних із війною, знищивши свободу і завдавши величезної шкоди російській культурі, мистецтву і науці. Російську федерацію бойкотують у багатьох галузях науки, культури, мистецтва і спорту. Україна завдала кілька успішних ударів по Кримському мосту, побудованому Росією для з'єднання анексованого Криму з територією Російської федерації, що є стратегічно важливим шляхом перекидання російських військ в Україну і символом російської агресії. Внаслідок нападів українських безпілотників Росія втратила кілька літаків і кораблів, її аеродроми зазнали атак української армії.

30 вересня 2022 року Росія оголосила анексію окупованих нею територій України після проведення в чотирьох регіонах (Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях) фіктивних референдумів про входження до складу Росії. Однак частину цих територій, забраних Росією, Україна повернула в результаті військових дій, про що уряд Російської федерації не повідомляв, оскільки це означало б визнання її поразки. Росія розраховувала на швидку і легку перемогу над Україною, але помилилася. Деякі аналітики на Заході та в Україні вважають, що перемога України – це повернення всіх територій, захоплених у неї Росією. Однак ситуація складні-

ша: перемога України – це також провал військових і стратегічних плянів Росії. Стратегічна поразка Росії не обов'язково означає, що Україна перемогла. Однак Росія стратегічно вже програла, оскільки її престиж різко впав, її економічне, військове і політичне становище різко погіршилося. Вона потрапила в міжнародну ізоляцію, на неї накладено масштабні санкції, що загрожують країні економічним колапсом, число вбитих, поранених і скалічених фізично й морально російських громадян, яке достеменно невідоме і стало державною таємницею, величезне і продовжує зростати, а військові дії та людські втрати тривають.

Росія завдала величезної шкоди Україні, але війна під назвою „спеціальна військова операція“ завдала гігантської шкоди самій Росії. Ця шкода зростатиме в міру продовження війни. Війна, яку Російська федерація задалегідь вважала виграною, вже стала її поразкою. За півтора року війни Росія стала іншою країною. Вона послабила себе. Вона стала на шлях своїх попередників Російської імперії та Радянського союзу, які істотно послабили себе грандіозними військовими авантюрами: Російська імперія підірвала своє існування участю в Російсько-Японській

війні 1904-1905 років і в Першій світовій війні, війна в Афганістані стала останньою краплею в процесі розпаду СРСР. Російська федерація перестане бути наддержавою в багатьох галузях, крім ядерної зброї. Чи може вона застосувати ядерну зброю? Може. Чи зможе вона після такого застосування залишатися наддержавою? Навряд. Найімовірніше, після цього акту і відповіді на нього Заходу вона перестане існувати як федеративна держава, а розпадеться на кілька частин. Така загроза не означає, що Росія проявить обережність, бо вона вже проявила нетверезу оцінку своєї сили і замість поліпшення свого становища погіршила його. Вона впевнено йде дорогою тоталітарних держав, сп'янілих і засліплених своєю силою, яку вони переоцінили. США врятувалися від колапсу, який міг настати через їхні військові авантюри, завдяки самоконтролю та самокритиці, типових для демократичних країн. Тоталітарна держава не вміє зупинитися власними силами. Чи відбудеться в Російській федерації переворот, який зупинить цю військову авантюру цієї тоталітарної держави проти України? Це питання слід поставити новій Росії, якої поки що немає.

Про містерію...

(Закінчення зі стор. 9)

чоловічих хрестах-оберегах, де великий розмір хреста був ознакою статусу „газди“ і маленьких хрестиках – елементів жіночих прикрас.

Пізніше, „газдині“ 17-19 століть чоловічу згарду вдягали поверх своїх прикрас, щоб підкреслити свій статус – дружини вождя, власника, „газдині“. „Сьогодні ці прикраси є унікальними свідками збережених традицій народів Карпат, вони дожили до нашого часу, не втратили своєї ваги та мистецької вартості, це справжній скарб не лише для вчених-етнографів, але й для шанувальників національних прикрас“, – продовжила доповідачка.

Традиції так званого мосяжництва – архаїчної техніки художньої обробки металу, збереглися і дотепер. За словами Івано-франківського майстра-мосяжника Всеволода Бажалюка, „дохристиянський хрест був сонячним символом, існує розповіджене порівняння Ісуса Христа з сонцем, і це мене зовсім не дивує. У гуцулів любов до своїх особливих символів – на генетичному рівні“. Виготовляють згарди здебільшого з латуні та бронзи. Технологія виробництва сучасних згард дещо відрізняється від традиційної гуцульської. Гуцули використовували глиняні форми, а сучасні майстри – воскові, які дають можливість більше деталізувати вироби, відтворюючи досконалі репліки старовинних зразків. Маючи в руках такі репліки, сучасні майстри та майстрині переосмислюють цю

унікальну традицію, дарують їй нове життя і наповнюють новим змістом.

О. Лабунька зазначила: „Гуцульські згарди завжди займали особливе місце в моїй колекції, і вони однозначно займають особливе місце в моїй душі. Мовчазні свідки історії, вони можуть багато розповісти нам мовою символів. Шлях від Сонця до Хреста був довгим і непростим. Метал, як і людські душі, не легко піддавався обробці, а символи – трансформації. Однак з волі Майстра небесного у майстра земного все поволи ставало на свої місця, і згарда видозмінювалась, виконуючи ланцюжок тисячолітньої історії, яку нам з вами важливо знати, берегти і передавати нащадкам“.

На завершення вечора присутні мали нагоду оглянути авторські роботи О. Лабуньки та згарди з приватної колекції мисткині.

Товариство „Свята Софія“ США

The Ukrainian National Museum in Chicago is seeking a passionate, seasoned Museum Director who will inspire our global visitors to Celebrate Culture. Preserve History. Join the Conversation.

ukrainiannationalmuseum.org/careers

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

Війна за свободу...

(Закінчення зі стор. 2)

Наземна операція Армії оборони Ізраїлю, запланована на 12 жовтня, була скасована на певний час. І хоча за офіційною версією причиною скасування були погодні умови, все ж однією з причин є наявність заручників на території Гази, серед яких – громадяни чужоземних держав, в тому числі США і України.

На дев'ятий день війни понад 200 громадян України мали змогу виїхати з Ізраїлю спеціальними рейсами до Румунії. Ізраїль створив кваліфіковану комісію з питань заручників та зниклих безвісти, яка займається їх пошуком та відпрацьовує план повернення додому. Є інформація, що ХАМАС висунув умови: звільнити з ізраїльських в'язниць усіх терористів, які відбувають різні терміни покарання, деякі довічно. Звичайно, про це не може бути і мови.

Наразі відомо про більше ніж 1,300 загиблих, близько 4 000 постраждалих в Ізраїлі. Палестинські інформаційні агенції повідомляють що в секторі Газа, в результаті ударів у відповідь, загинули близько тисячі людей, тисячі поранені. Ізраїль звернувся через листівки до жителів північних районів сектора Гази переїхати в пів-

денні райони, однак є повідомлення, що представники ХАМАС чинять перепони. В секторі кілька днів не було газу, електроенергії, води, але соціальна мережа тимчасово поновлена. Йдуть перемовини між Ізраїлем та Єгиптом про можливий коридор для 240 осіб, які мають українське громадянство та проживають в секторі Газа.

Такого страшного провалу Ізраїль ще не знав. Лише за перший день країна втратила майже 400 людей, серед яких солдати, що були вбиті на військовій базі півдня країни. Серед них – двоє громадян України. За останніми даними прес-служби канцелярії прем'єр-міністра Ізраїлю серед убитих уже 13 українців, ще 11 серед зниклих безвісти. Посольство України в Ізраїлі на своїй сторінці розмістило телефони, за якими, в разі потреби, можна отримати допомогу. До лікарень потрапили близько 2,000 поранених цивільних і військових. І тут претензії, як до розвідки, так і до уряду. Очевидно, про все це будуть говорити після закінчення війни, а доки в Ізраїлі створено уряд національної єдності, який тримає під контролею південь та північ країни, де діють ХАМАС та ХЕЗБОЛА, відповідно. 300 тисяч резервістів, серед яких є вихідці з України та етнічні українці, разом з регулярною армією

одержали завдання, які озвучив прем'єр-міністр Беніамін Нетаньяху: „Серед них головне – зачистити населені пункти від терористів, які розбрелися країною, запобігти будь-якому проникненню ворога на нашу територію. Бої продовжуються досі. Ще не всі терористи ліквідовані. Наші сили діють цілодобово”.

Ізраїльські організації українців надають не лише волонтерську допомогу солдатам, резервістам і людям, які втратили все майно через руйнування життла, але і психологічну. Зазначу, що ніхто з країни не поїхав через війну. Навпаки сотні резервістів, які відпочивали чи працювали за кордоном, повернулися додому і пішли на війну. Вони поповнили ряди військових як на півдні, так і на півночі, де свою голову піднімає ХЕЗБОЛА, організація набагато сильніша від південного ворога, яка має нове озброєння. Вона продемонструвала це кількома обстрілами північних поселень та міст Ізраїлю, але

отримала відсіч: до війни з цим ворогом Армія оборони Ізраїлю готова. Їхній напад стримують і два американські авіаносці, які прибули через три дні війни і стали в портах Ізраїлю. Лише на „Джеральд Форд“ готові до бою 70 літаків-винищувачів. Президент США Джо Байден, який з перших годин війни підтримував єврейську державу, запевнив, що вони не вступлять у бій, доки не вступить в бій ХЕЗБОЛА.

Важкі дні ще не минули: триває військова операція в секторі Газа. Ще працює спеціальна комісія з питань заручників та зниклих без вісти. Вона має ідентифікувати тіла понад 1,000 людей, які були вбиті терористами на музичному фестивалі, що відбувався в одному з поселень поблизу кордону з сектором Газа (250 тіл уже ідентифіковано), відбувати будинки, вилікувати поранених. Але Ізраїль перемаже, адже з ним правда і право на життя євреїв на своїй землі.

Опозиція може...

(Закінчення зі стор. 1)

ної більшості голосів, для формування уряду їй доведеться створювати коаліцію з іншими партіями. Але в опозиції вже заявили, що за жодних обставин не підуть на співпрацю з ПіС і створять власну коаліцію.

Лідер найбільшої опозиційної партії Польщі „Громадянська коаліція“ Дональд Туск оголосив, що найближчим часом вони сформують новий уряд.

Видання Bloomberg зазначає, що парламентські вибори покладали край восьмирічному правлінню націоналістичної партії „Право і справедливість“, яка запам'яталася нападками на Євросоюз. Журналісти вважають, що результати виборів створять нові можливості для Європейського союзу.

Результати виборів до Сенату:

„Право і справедливість“ отримала 200 місць, Громадянська коаліція – 163, „Третій шлях“ – 55, „Лівіція“ – 30, „Конфедерація“ – 12.

УНІАН

У Миколаєві...

(Закінчення зі стор. 7)

тулювала і буде змушена виплачувати репарації, або ви залишаєтесь. Для того, щоб залишитись, треба змінити прізвище на польське та перейти на польську мову в публічній сфері (стаття поляками). У власному

домі говоріть, як забажаєте. Тепер подивіться на сьогоднішній Вроцлав, одне з найкращих міст Європи.

Я не знаю, який шлях оберуть росіяни з українськими пашпортами, що в кількості 15 відс. населяють Миколаїв і, попри малу чисельність, звикли бути людьми вищого сорту. Звикли навіть після трьох десятиріч розбудови ніби української (не російської) держави в Україні. Не знаю, і не бажаю прогнозувати. Але згадайте – в Україні і в Миколаєві, як частині України, Росії вже не буде! Вирішуйте швидше: ви є українцями чи з москалями?

Ян Чарнецький,
Миколаїв

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

З тяжким серцем повідомляємо рідних приятелів і громаду, що з волі Всевишнього, 6-го жовтня 2023 року відійшов у вічність

св. п. Роман Н. Алиськевич

Лікар, Уролог

народжений 19 вересня 1936 року в Золочеві.

Похоронні відправи відбулися 14 жовтня 2023 року в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Нью Джерзі.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина	- Анна-Ляля
діти	- Марічка
- Микола з дружиною Шілею і доньками Ізабелькою і Христиною
- Андрія Трафні з чоловіком Денисом, донькою Галинкою Мегіас і синами Ромчиком і Левчиком
сестра	- Ірина Григорович
племінники	- Ліда Черниченко з родиною
- Артур Григорович з родиною
- Рома Максимович з родиною
дальша родина	- Склепкович, Сосенко, Кучкуда

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять св.п. Романа Алиськевича можна складати на:

- Plast Camp "Vovcha Tropa" c/o Paul Liteplo, 960C Heritage Hills, Somers, NY 10589-3137
- The Ukrainian Museum 222 East 6th Street New York, New York 10003
- Ukrainian Institute of America 2 East 79th Street, New York, NY 10075
- St. Josaphat's Monastery 1 E Beach Dr., Glen Cove, NY 11542

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим графіком

“Ми були дуже задоволені чуйністю та професіоналізмом кредитного відділу СУМА. Протягом усього процесу ми працювали з ними дистанційно. Нам вдалося закрити протягом 45 днів, і вони доклали додаткових зусиль, щоб забезпечити це навіть тоді, коли несподівано виникли вимоги щодо закриття в останню хвилину. Ми найбільше задоволені послугами кредитування від початку до кінця.”

- Оріся та Кевін з РА

“Ми хотіли купити будинок... угода була чудовою, але нам довелося рухатися швидко, щоб не втратити його. Ми були здивовані тим, як швидко Марко і Христина відреагували, і наскільки легким і швидким був весь процес. Ми закрили протягом 45 днів. Відчуваєш себе справжньою родиною, завдяки СУМА.”

- Ігор з МА

6.25%*

7/1 Year Adjustable (7.227% APR)

7.00%*

30 Year Fixed (7.038% APR)

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900

або надішліть нам електронний лист на
адресу memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P/T: 914.220.4900
F: 914.220.4090

SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Rates as of 9/29/23. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

